

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник-министър на земеделието и храните

№.....

..... 2015 г.

ДО

МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ДОКЛАД

от Васил Грудев – заместник-министър на земеделието и храните

ОТНОСНО: *Проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и чл. 15, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Основни предложения в Наредбата се състоят в следното:

В Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР) и чл. 9а от ЗПЗП е предвидено, че правоотношенията свързани с прилагането на мерките от ПРСР се регламентират с наредби. В тази връзка междуведомствена работна група, създадена със Заповед № 09-584 от 08.09.2014 г., изменена със Заповед №09-791 от 03.12.2014 г. подготви настоящият нормативен акт.

В проекта на наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от ПРСР 2014-2020 г. В проектът на наредба са регламентирани: допустимите за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, размерът на финансовата помощ, условията за допустимост към проектите и критерии за подбор.

Основни положения:

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ има за цел улесняване и подпомагане процеса на създаването на жизнеспособни и устойчиви земеделски стопанства или поемането от млади хора на вече съществуващи стопанства и насърчаване на заетостта.

Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане на целите на подмярката.

Допустими за подпомагане кандидати

Подпомагат се проекти, представени от физически лица, еднолични търговци (ЕТ) и еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД), регистрирани по Търговския закон.

За да са допустими за подпомагане кандидатите към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

1. Регистрирани са за първи път като земеделски стопани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители;
2. Започнали са да отглеждат животни в собствен/нает животновъден обект и/или да стопанисват земя с цел производството на земеделска и животинска продукция;
3. Икономическият размер на стопанството им, измерен в стандартен производствен обем е в границите между левовата равностойност на 8 000 евро и 16 000 евро стандартен производствен обем (СПО);
4. Към датата на подаване на заявлението за подпомагане са собственици, включително наематели и/или арендатори, на цялата налична в земеделското стопанство земя;
5. Са собственици и/или наематели на животновъдните сгради и помещения, използвани в животновъдната дейност, в случай че развиват такава;
6. Не са одобрени за подпомагане по реда на тази наредба или по мерките от Тематичната подпрограма за развитие на малките стопанства от ПРСР 2014-2020г.;

7. Не са подали заявление за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и/или подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, и/или подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“ от мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“ от ПРСР 2014-2020 г.;
8. Не са сключвали договор за отпускане на финансовата помощ по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. (ПРСР 2007-2013 г.) и не са били одобрявани за получаване на помощ по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства“ от ПРСР 2007-2013 г.;
9. Нямаат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;
10. Нямаат изискуеми публични задължения към държавата.

Условията по т. 1 и 2 се считат за изпълнени, когато заявлението за подпомагане е подадено не по-късно от 18 месеца, считано от датата, на която е настъпило първото от посочените събития.

Финансови условия

Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е не повече от левовата равностойност на 25 000 евро. Финансовата помощ се предоставя за максимален срок от 5 години при условие, че представеният към заявлението за подпомагане бизнес план е изпълнен точно. Изплащането на помощта се извършва на два етапа:

1. Първо плащане в размер на левовата равностойност на 12 500 евро - след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ;
2. Второ плащане в размер на левовата равностойност до 12 500 евро – когато след извършена проверка, РА установи точното изпълнение на бизнес плана.

Приоритет по мярката се предоставя за:

1. Проекти, подадени от кандидати, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане имат:
  - а) завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или
  - б) икономическо образование със земеделска насоченост;

2. Проекти за дейности, които се осъществяват в сектор "Животновъдство";
3. Проекти за дейности, които се осъществяват в сектор "Плодове и зеленчуци" – няма съпоставимост с други мерки и програмни документи;
4. Проекти, подадени от кандидати, чиито стопанства са в процес на преход към биологично производство или притежават сертификат за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ L 189, 20.07.2007 г.)(Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007);
5. Проекти, при изпълнението на които се създават заетост и нови работни места.

Критериите за подбор и тяхната тежест беше определена от Комитета за наблюдение на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Разпоредбите на проекта на наредба се основават на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Към настоящия момент Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. все още не е одобрена от Европейската комисия, но на основание чл. 65 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета страните членки може да стартират прилагане на мерките след изпращане на Програмата до Комисията преди официалното и одобрение. ПРСР 2014-2020 г. е изпратена официално на службите на ЕК през системата за обмен на данни SFC2014 на 29.04.2015 г.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на Наредбата:

Проектът не предвижда разходването на допълнителни средства от бюджета на Министерство на земеделието и храните. Финансовите средства ще бъдат предвидени в сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Във връзка с чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове, предложения проект няма отношение към правото на Европейския съюз, поради факта, че не се въвеждат нови норми на европейското законодателство, а се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от ПРСР.

Проектът на Наредба беше публикуван на електронната страница на Програмата за развитие на селските райони за съгласуване със заинтересованите лица. На 30 април 2015 г. беше проведена среща с неправителствените организации в сектора за обсъждане на предложения проект. В резултат на срещата част от разпоредбите бяха променени.

Проектът на Наредба е съгласуван в съответствие с разпоредбите на Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на нормативни актове в системата на Министерството на земеделието и храните и чл. 26 от Закона за нормативните актове. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да одобрите предложения проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

С уважение,

ВАСИЛ ГРУДЕВ

Заместник-министър

на земеделието и храните

НАРЕДБА №..... ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОДМЯРКА 6.1 "СТАРТОВА ПОМОЩ ЗА МЛАДИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ" ОТ МЯРКА 6 „РАЗВИТИЕ НА СТОПАНСТВА И ПРЕДПРИЯТИЯ“ ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.), съфинансиран от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. (1) Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане на целите, към които е насочена подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани".

Целите на подмярката са:

1. улесняване и подпомагане процеса на създаването на жизнеспособни и устойчиви земеделски стопанства или поемането от млади хора на вече съществуващи стопанства;

2. насърчаване на заетостта.

(2) Финансовата помощ по наредбата се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Чл. 3. Финансовата помощ по наредбата се предоставя при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).

**Глава втора.
УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ**

**Раздел I.
Обхват на дейностите**

Чл. 4. (1) Финансовата помощ по тази наредба се предоставя за създаване и развитие на стопанства на млади земеделски стопани.

(2) Не се предоставя финансова помощ за дейности, свързани с производство на тютюн.

(3) Не се предоставя финансова помощ за стопанства, при които е установено отглеждането на тютюн след сключване на договора за предоставяне на финансовата помощ.

Раздел II. Изисквания към кандидатите

Чл. 5. (1) Допустими за подпомагане са кандидати, които са:

1. физически лица;
2. еднолични търговци (ЕТ) и еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД), регистрирани по Търговския закон;

(2) Към датата на подаване на заявлението за подпомагане лицата по ал. 1 трябва да:

1. са регистрирани за първи път като земеделски стопани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители;
2. са започнали да отглеждат животни в собствен/нает животновъден обект и/или да стопанисват земя с цел производството на земеделска и животинска продукция;
3. имат икономическият размер на стопанството им, измерен в стандартен производствен обем е в границите между левовата равностойност на 8 000 евро и 16 000 евро стандартен производствен обем (СПО);
4. са собственици, включително наематели и/или арендатори, на цялата налична в земеделското стопанство земя;
5. са собственици и/или наематели на животновъдните сгради и помещения, използвани в животновъдната дейност, в случай че развиват такава;
6. не са одобрени за подпомагане по реда на тази наредба или по мерките от Тематичната подпрограма за развитие на малките стопанства от ПРСР 2014-2020 г.;
7. да не са подали заявление за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и/или подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, и/или подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“ от мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“ от ПРСР 2014-2020 г.;
8. не са сключвали договор за отпускане на финансовата помощ по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. (ПРСР 2007-2013 г.) и не са били одобрявани за получаване на помощ по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства“ от ПРСР 2007-2013 г.;
9. нямат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;
10. нямат изискуеми публични задължения към държавата.
11. са микропредприятия или малки предприятия по смисъла на чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за малките и средните предприятия.

(3) Кандидати, които не са активни фермери, съгласно чл. 38б, ал.2 и ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители и които след изтичането на 18 месеца от настъпването за първи път, на което и да е от събитията по ал. 2, т. 1 и т. 2, продължават да не са активни фермери, не са допустими за подпомагане

(4) Условието по ал. 2 т. 1 и 2 се считат за изпълнени, когато заявлението за подпомагане е подадено не по-късно от 18 месеца, считано от датата, на която е настъпило първото от посочените в ал. 2 т. 1 и 2 събития.

(5) Не се считат за изпълнени условията по ал. 2, т. 1 и 2 в случаите, когато някое от посочените в ал. 2, т. 1 и 2 събития е настъпило по-рано от 18 месеца от датата на подаване на заявлението за подпомагане по отношение на:

1. юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава/се е притежавал от кандидат по ал. 1, и/или
2. едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД или физическото лице -

собственик на кандидата едноличен търговец и/или

3. едноличен търговец, чието предприятие се притежава/се е притежавало от кандидат по ал. 1 т. 1

(6) Когато икономическият размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се доказва с намерения за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата спрямо кандидатстването стопанска година в заявлението задължително се посочват сроковете, в които ще се извърши засаждането/засяването на земеделските култури. При изчисляване на икономическия размер на стопанството по ал. 2, т. 3 не се допуска включване на животни с намерения за придобиване през текущата стопанска година.

(7) Договорите за наем и/или аренда по ал. 2, т. 4 и 5 включени в изискуемия минимален икономически размер на стопанството от 8 000 евро СПО трябва да са:

1. влезли в сила към датата на подаване на заявлението за подпомагане;
2. с минимален срок 5 години, като към датата на подаване на заявлението може да са изтекли не повече от 18 месеца от срока.

(8) Цялата налична в стопанството земеделска земя, за която кандидатите представят документи за собственост и/или договори за наем и/или аренда по ал. 2, т. 4, трябва да се стопанисва:

1. с регистрирано правно основание за ползване съгласно чл. 41 от Закона за подпомагане на земеделските производители от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на 3 години, считано от датата на подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ;

2. в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

(9) Изискванията по ал. 2, т. 6, 7 и 8 се прилагат и за съпруга/съпругата на кандидата физическо лице, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ, както и на едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД.

(10) Лицата по ал. 1, т. 1 се подпомагат и при условие че:

1. са на възраст от 18 навършени до 40 навършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане;
2. имат съответните професионални умения и компетентности;

(11) Лицата по ал. 1, т. 2 се подпомагат и при условие че:

1. едноличният собственик на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ и управителят на дружеството/едноличния търговец са на възраст от 18 навършени до 40 навършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане;
2. едноличният собственик на капитала/собственика на предприятието и управителят на дружеството/едноличния търговец имат съответните професионални умения и компетентности;
3. едноличният собственик на капитала на кандидата ЕООД или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие” и изискуеми публични задължения към държавата;
4. не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
5. не са в производство по заличаване;
6. не са в производство по ликвидация.

(12) Изискванията по ал. 11, т. 5 се отнасят за кандидати ЕТ, а тези по ал. 11, т. 6 за кандидати ЕООД.

(13) Допустими за подпомагане са кандидати ЕООД и ЕТ, по отношение на които едноличният собственик на капитала/собственикът на предприятието и управителят на дружеството/едноличния търговец е едно и също физическо лице, което отговаря на изискванията по ал. 2, т. 6, 7 и 8. В случаите, когато кандидатът ЕООД или ЕТ е назначил и друг/и управител/и, и/или прокурист, за да е допустим за подпомагане кандидатът, всяко от тези

лица следва да е физическо лице, което отговаря на изискванията по ал. 2, т. 6, 7 и 8 и ал. 11, т. 1, 2 и 3.

(14) Когато кандидатът физическо лице, едноличният собственик на капитала на ЕООД, собственика на предприятието на ЕТ, управителят или прокуристът на дружеството/едноличния търговец не отговарят на изискванията за професионални умения и компетентности заявлението за подпомагане може да бъде одобрено при условие, че тези изисквания бъдат изпълнени в срок до 36 месеца от сключването на договора за предоставяне на финансовата помощ, но не по-късно от избрания период на проверка на бизнес плана.

(15) Икономическият размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем се изчислява по таблица съгласно приложение № 1.

(16) Не се счита за изпълнено условието по ал. 2, т. 3 в случаите, когато кандидатът е женен/омъжен и неговата съпруга / нейният съпруг има отделно земеделското стопанството, включително като собственик на едноличен търговец или ЕООД и общият икономически размер на двете земеделски стопанства надвишава 16 000 евро СПО.

(17) Допустими за подпомагане са еднолични дружества с органичена отговорност, на които собственик на капитала е физическо лице.

Чл. 6. (1) Не се предоставя финансова помощ в случай, че кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, собственикът на капитала на кандидата/ползвателя ЕООД, представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец и ЕООД, включително прокурист или търговски пълномощник, попадат в някоя от категориите, определени в чл. 106, параграф 1, чл. 107, параграф 1 и чл. 109, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, 298/1 от 26 октомври 2012 г.) (Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012).

(2) Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. при които кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, собственикът на капитала на кандидата/ползвателя ЕООД, представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец и ЕООД, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или Разплащателна агенция (РА), което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане;

2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(3) Изпълнението на изискванията по ал. 1 и 2 се доказва от задължените лица с:

1. декларация Приложение № 2, попълнена към датата на кандидатстването;

2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават и с декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

(4) Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ на кандидати/ползватели на помощ, които са включени в Централната база данни на отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Същото изискване се отнася и за едноличния собственик на капитала на кандидат ЕООД и собственика на предприятието на кандидата ЕТ.

Чл. 7. (1) Не се предоставя финансова помощ на кандидати, чието стопанство е съсобствено с друго лице, с изключение на случаите на съпругеска имуществена общност.

(2) В случаите, когато кандидатът не е установен като единствен ръководител на земеделското стопанство, всички ръководители на земеделското стопанство трябва да отговарят на изискванията по чл. 5, ал. 2, т. 6, 7 и 8 и ал. 10, т. 1, 2 и 3

(3) Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане е създал изкуствено условията, необходими за

получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското и национално законодателство в областта на селското стопанство.

(4) Финансовата помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и за които се установи, че са учредени или преобразувани с цел получаване на предимство в противоречие с целите на подмярката по ПРСР 2014 - 2020 г., включително с цел получаване на финансова помощ в размер, надвишаващ посочените по тази наредба максимални размери.

Раздел III

Финансови условия

Чл. 8. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР 2014 - 2020 г.

Чл. 9. (1) Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е не повече от левовата равностойност на 25 000 евро.

(2) Финансовата помощ се предоставя за максимален срок от 5 години при условие, че представеният към заявлението за подпомагане бизнес план е изпълнен точно.

Чл. 10. Изплащането на помощта се извършва на два етапа:

1. първо плащане в размер на левовата равностойност на 12 500 евро - след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ;

2. второ плащане в размер на левовата равностойност до 12 500 евро – когато след извършена проверка, РА установи точното изпълнение на бизнес плана.

Чл. 11. Срокът за изпълнение на бизнес плана се определя в договора за предоставяне на финансовата помощ в съответствие със заложения от кандидата в бизнес плана период за проверка.

Раздел IV. Изисквания към проектите

Чл. 12. Дейностите по проектите следва да се осъществяват на територията на Република България.

Чл. 13. (1) Проектите се оценяват при спазване на следните критерии за подбор:

1. проекти, подадени от кандидати, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане имат:
  - а) завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или
  - б) икономическо образование със земеделска насоченост;
2. проекти за дейности, които се осъществяват в сектор "Животновъдство";
3. проекти за дейности, които се осъществяват в сектор "Плодове и зеленчуци"
4. проекти, подадени от кандидати, чиито стопанства са в процес на преход към биологично производство или притежават сертификат за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ L 189/1 от 20 юли 2007 г.) (Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007);
5. проекти, при изпълнението на които се създават заетост и нови работни места.

(2) Условието по ал. 1, т. 1 се счита за изпълнено и когато проектите са подадени от кандидати ЕООД/ЕТ, чийто собственици на капитала/предприятието, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане имат съответните професионални умения и компетентности, а именно: имат завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или икономическо образование със земеделска насоченост.

(3) Условието по ал. 1 т. 2 се счита за изпълнено от кандидата, когато към датата на кандидатстване, както и за целия период на изпълнение на бизнес плана не повече от 25 на сто от икономическият размер на стопанството му, измерен в стандартен производствен обем се формира от червени калифорнийски червеи.

(4) Условието по ал. 1, т. 4 се счита за изпълнено, когато в стопанството на кандидата е в процес на преход към биологично производство или са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 . Не се счита за изпълнено условието по ал. 1, т. 4, когато изискването по предходното изречение важи само по отношение една или няколко обособени единици от стопанството на кандидата.

(5) Условието по ал. 1, т. 5 се счита за изпълнено, когато кандидатът е отбелязал в бизнес плана средносписъчния брой на наетия от него персонал за последния приключил период и за изпълнение на дейностите по бизнес плана планира да увеличи средносписъчния брой на персонала си с поне една пълна единица.

(6) Тежестите на критериите за подбор са определени в приложение № 3.

(7) В случай, че изпълнението на условията по ал. 1 е станало основание за избор на кандидата пред други кандидати, както и когато изпълнението на някое от условията е станало причина за предоставяне на помощта в съответствие с чл. 21, кандидатът се задължава да поддържа съответствие с тези условия за период най-малко 3 години, считано от датата на подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ.

(8) Когато проектът е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критерия по ал. 1, т. 5, той е длъжен да запази съществуващия и деклариран към датата на подаване на заявлението за подпомагане средносписъчен брой на персонала, както и броя на допълнително

наетите въз основа на бизнес плана лица за период най-малко 3 години, считано от датата на подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ по реда на тази наредба.

Чл. 14. (1) Кандидатите представят бизнес план по образец съгласно приложение № 4 за развитие на стопанството за максимален период от 5 години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(2) Изпълнението на бизнес плана по ал. 1 трябва да започне до 9 месеца, считано от датата на договора за предоставяне на финансова помощ, като планираните действия по започване на изпълнението следва да бъдат изрично посочени в бизнес плана.

(3) В случай, че кандидатът отговаря на изискванията по чл. 5, ал. 10, т. 2 или ал. 11, т. 2, не се изисква информация в бизнес плана и поемане на задължение за придобиване на необходимите професионални умения и компетентности, с изключение на базовото обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделието.

(4) В случай, че кандидатът е заявил, че проектът му отговаря на критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 5, в бизнес плана следва да се посочи задължително средносписъчния брой на персонала, нает от кандидата през последната приключила финансова година/последен приключил междинен период, както и планираното нарастване на средносписъчния брой на персонала, нает за изпълнението на бизнес плана, като нарастването не може да бъде по-малко от една пълна единица.

Чл. 15. (1) Бизнес планът трябва да съдържа доказателства за:

1. жизнеспособността на земеделското стопанство за периода по чл. 14 ал. 1;
2. увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СПО най-късно до изтичане на посочения в бизнес плана период на неговото изпълнение.

(2) Бизнес планът трябва да показва, че кандидатът ще поддържа размер на стопанството не по-малък от левовата равностойност на 8 000 евро, измерен в стандартен производствен обем, за периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до осъществяване на планираното увеличение по ал. 1, т. 2. .

(3) Бизнес планът следва да съдържа изрично описание на периодите от съответната стопанска година, в която кандидатът планира да извърши засаждане/засяване на земеделските култури за целия период на изпълнението му. В случаите, когато се налага промяна в тези срокове, кандидатът е длъжен писмено да уведоми РА, като изложи писмено мотивите, наложили промяната.

(4) Бизнес планът задължително следва да съдържа информация за периода за засаждане/засяване на културите, както и минималния брой на растенията на единица площ (с изключение на слети култури).

(5) Включените в бизнес плана видове инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, както и оперативни разходи трябва да съответстват на конкретната дейност на стопанството.

(6) Ползвателите следва да представят документи за собственост и/или договори за наем и/или аренда за цялата налична в стопанството земеделска земя, която ще участва във формирането на икономическия размер на стопанството след изпълнение на бизнес плана и земята следва да се стопанисва:

1. с регистрирано правно основание за ползване съгласно чл. 41 от Закона за подпомагане на земеделските производители от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на 3 години, считано от датата на подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ;

2. в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Чл. 16. (1) При кандидатстване данните за засетите/засадените и/или предстоящите за засяване/засаждане земеделски култури, попълнени в анкетната карта на земеделския стопанин, издадена по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за

подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделски стопани, трябва да се отнасят за текущата стопанска година спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(2) Допустимият период за създаване на трайни насаждения е от 1 ноември до 14 април на стопанската година.

Чл. 17.(1) Когато кандидатът е подавал заявление за подпомагане по схемите и мерките за директни плащания, се извършва сравнение между заявената за текущата стопанска година по тези схеми и мерки площ и земеделската земя, която е декларирал, че участва в изчислението на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3. В случаите, когато кандидатът е подавал заявление за подпомагане по схемите и мерките за директни плащания за стопанската година, която предхожда датата на кандидатстването, сравнението се прави и спрямо площта, заявена за предходната година

(2) Не се предоставя финансова помощ, когато при сравнението по ал. 1 се установи разлика между размера на площите в размер, надвишаващ 3 % и от кандидата не е представена мотивирана писмена обосновка, придружена подкрепящи я доказателства, относно причините, водещи до тази разлика.

Чл. 18. (1) След сключване на договора за предоставяне на финансова помощ не се допуска промяна в бизнес плана свързана със замяна на заложените за отглеждане животни и основни земеделски култури с изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни култури. Включването в бизнес плана на допълнителните видове култури и животни се извършва с одобрението на РА.

(2) Промяната на вида на отглежданите земеделски култури по ал. 1 е допустима само в случаите, когато заложените в бизнес плана инвестиции могат да се използват за отглеждането и на новите земеделски култури.

Чл. 19. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само в случай, че ползвателят е представил съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Чл. 20. За инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи като част от съдържанието на бизнес плана не се признават:

1. активи, които кандидатът ФЛ, собственикът на капитала на кандидата ЕООД или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ планира да придобие от своя съпруг/съпруга и/или от роднини по права линия - без ограничения, и от роднини по сватовство от първа степен.

2. активи, чиито разходи за придобиване ще бъдат платени в брой.

3. активи, финансирани по ПРСР 2014-2020, ПРСР 2007-2013 и/или други програми за подпомагане с национални и/или средства на ЕС.

Чл. 21 Допустими за подпомагане са проекти, които при оценяването са получили най-малко 10 точки, съгласно критериите за подбор и тяхната тежест, посочени в Приложение № 3.

Глава трета. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I.

Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 22. (1) Документите, приложени към заявлението за подпомагане и към заявките за плащане, както и представените от кандидатите/ползвателите при допълнително искане от РА, трябва да бъдат:

1. представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата/ползвателя; в случай на представяне на заверени от кандидата/ползвателя копия на документи, оригиналите се осигуряват за преглед от служител на РА;

2. подадени лично от кандидата;

3. представени на български език; когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, да бъде легализиран или с апостил. Когато документът е издаден в държава – страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове (ДВ, бр. 47 от 2000 г.) и между нея и Република България има договор за правна помощ, документът трябва да е представен съгласно разпоредбите на двустранния договор.

(2) Изискването по ал. 1, т. 2 не се прилага за ползватели на помощта, които трябва да подадат заявка за второ плащане и за които е настъпила временна неработоспособност, налагаща болничен престой, поради: общо заболяване, злополука, професионална болест, лечение в чужбина, санаторно-курортно лечение, карантина, гледане на болен или на карантиниран член от семейството, належащо придружаване на болен член от семейството за медицински преглед, изследване или лечение в същото или в друго населено място, в страната или в чужбина; бременност и раждане. Временната неработоспособност се удостоверява с болничен лист, представен в РА до 3 дни след датата на издаването му.

(3) В случаите по ал. 2 документите по ал. 1 могат да бъдат подадени от лице, упълномощено с нотариално заверено изрично пълномощно.

Чл. 23. (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на министъра на земеделието и храните. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на подмярката за съответния период на прием.

(2) При вземане на решение за започване приема на заявления за подпомагане се публикува съобщение най-малко 10 работни дни преди започването на приема на електронните страници на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и в областните дирекции "Земеделие".

(3) При вземане на решение за прекратяване на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 работни дни преди прекратяване на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

(4) При вземане на решение за изменение на заповедта по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди влизане в сила на изменението и не по-късно от 10 календарни дни от определената крайна дата на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на ДФ "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

Раздел II.

Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 24. (1) Кандидатите за финансова помощ подават в областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по постоянния адрес на физическото лице или седалище на ЕТ или на ЕООД заявление за подпомагане по образец съгласно приложение № 5, към което задължително прилагат документите, посочени в приложение № 6.

(2) Длъжностно лице от областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" извършва преглед на документите и проверка за окомплектованост в присъствието на кандидата.

(3) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице от областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ връща документите на кандидата заедно с писмено посочване на липсите и нередовностите. В тези случаи кандидатът има право в рамките на определения със заповедта по чл. 23 ал. 1 краен срок да подаде заявление за подпомагане, придружено с документите, посочени в приложение №6.

(4) Приетите заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

Чл. 25. (1) В срок до три месеца от крайната дата за прием на заявления за подпомагане РА:

1. извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

2. извършва проверка и анализ (включително посещение и/или проверка на място) за допустимост за подпомагане след установяване на фактическото съответствие с представените документи като:

а) посещението на място и/или проверката на място се извършва в присъствието на кандидата, с изключение на случаите по чл. 22, ал. 2 и при спазване на изискванията на чл.22 ал. 3.

б) след приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата или на упълномощен негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) екземпляр от протокола по буква „б“ се предоставя на кандидата веднага след приключване на посещението на място;

3. класира допустимите заявления за подпомагане по критериите за подбор, определени в приложение № 3;

4. одобрява или мотивирано отхвърля заявлението за подпомагане след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по представени документи.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 РА уведомява с мотивирано писмо кандидата, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнително изисканите документи, включително документи извън посочените в приложение № 6, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност. Представените след този срок данни и/или документи, които не са изрично изискани от РА, не се вземат предвид при последващата обработка на заявлението за подпомагане.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен, когато:

1. Разплащателната агенция е упражнила правомощието си по ал. 2 – със срока за представяне на изисканите данни и/или документи от страна на кандидата;

2. при обработката на заявлението за подпомагане РА установи необходимост от предоставяне на становище от други органи или институции – до датата на получаването му;

3. когато се провежда контролна проверка въз основа на Регламент (ЕО) за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията от 6 август 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ, L 255/59 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014“, с един месец;

4. в резултат от действията по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност – до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

(4) В случаите, когато заявлението за подпомагане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд "Земеделие" и/или външни институции, се издава заповед за спиране на процедурата по обработка на заявлението. Срокът за обработка се удължава с времето, необходимо за приключване на проверката но не повече от един месец.

(5) В случаите по ал. 3, т. 2, 3 и 4 и ал. 4 производството по обработка на заявлението за подпомагане се спира със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на упълномощаване - директорът на съответната областна дирекция на ДФ „Земеделие“, която се изпраща на кандидата.

(6) Заявлението за подпомагане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(7) Когато кандидатът е уведомен от РА за случаи на несъответствия и/или нередности в документите по ал. 6 или когато кандидатът е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(8) При оттегляне на заявлението за подпомагане, което не попада в обхвата на ал. 7, РА прекратява образуването пред нея административно производство, а кандидатът има право да подаде ново заявление за подпомагане за финансиране на същия проект, в случай че е обявен нов период на прием по подмярката.

(9) Не се допуска коригиране или поправяне на заявленията за подпомагане и приложените към тях документи извън случаите посочени в чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правилата за прилагането на Регламент (ЕС) №1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ L 227 от 31.07.2014) .

Чл. 26. (1) Постъпилите заявления за подпомагане се оценяват съгласно критериите за подбор и тяхната тежест, посочени в приложение № 3. Съответствието с критериите за подбор се преценяват към датата на подаване на заявлението за подпомагане, съобразно приложените към заявлението за подпомагане или изрично изискани от РА документи.

(2) Заявленията за подпомагане се класират според получените при оценката точки и се одобряват в низходящ ред до размера на определения за съответния прием бюджет.

(3) Класираните заявления за подпомагане с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет при класирането по ал. 2 се одобряват след изменение на бюджета, определен в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл.23, ал.1 за съответния период на прием.

Чл. 27. (1) Заявлението за подпомагане може да получи отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите и/или непълнота и/или неяснота и/или несъответствие на заявените данни и посочените факти, установени при извършване на проверките по чл. 25, ал. 1, т. 1;

2. несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

3. неотстраняване на непълнотите, неяснотите или пропуските, включително непредставяне на изисканите документи в срока по чл. 25, ал. 2;

4. недостатъчен бюджет по подмярката за финансиране на подаденото заявление за подпомагане, определен в заповедта за прием на заявления;

5. несъответствие на проекта с минималния брой точки, посочен в чл. 21;

6. установяване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 6, ал. 1 и/или 2, както и при непредставяне на някой от документите в срока по чл. 28, ал. 1.

7. установено при извършване на проверка/посещение на място неспазване на заложените в бизнес плана срокове за засяване/засаждане на земеделските култури, когато при изчислението на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2 т. 3 са включени намерения за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата спрямо кандидатстването стопанска година и тези срокове са изтекли след срока по чл. 25, ал. 1 или когато след засаждането/засяването на земеделските култури в посочените срокове е установено несъответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3.

(2) В случаите на пълен отказ за финансиране на подаденото заявление за подпомагане

на някои от основанията посочени в ал. 1, кандидатът има право да кандидатства отново по реда на тази наредба.

Чл. 28. (1) Преди издаване на заповед за одобрение РА изисква от кандидата, който в срок от 10 работни дни от уведомяването му за това следва да представи:

1. свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, от едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД, от представляващия ЕТ или ЕООД, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, издадено най-рано 4 месеца преди представянето му;

2. декларация по приложение № 2.

(2) След получаване на документите в срока по ал. 1 изпълнителният директор на РА, а в случаите на упълномощаване - директорът на съответната областна дирекция на ДФ „Земеделие”, се произнася със заповед за одобрение или отхвърляне на заявлението за подпомагане.

(3) Заповедта за одобрение съдържа и данни за изчисления от РА икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 ще се проверява спрямо началния икономически размер на стопанството, посочен в заповедта за одобрение или спрямо резултата от проверките от страна на ДФЗ – РА, в случаите когато периодът на засяване /засаждане е след датата на сключване на договора за подпомагане

(4) Заповедта за отказ от финансиране на заявлението за подпомагане подлежи на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) В срок до 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за одобрение на заявлението за подпомагане кандидатът следва да подпише договор за предоставяне на финансовата помощ.

(6) Договорът по ал. 2 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително условията за извършване на допълнителни проверки при съмнения за създадени изкуствени условия за получаване на предимство и основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(7) При неявяване на кандидата за подписване на предложението му проект на договор за предоставяне на финансова помощ след изтичане на срока по ал. 5 той губи правото на подпомагане по подаденото заявление за подпомагане и може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност по реда на тази наредба.

(8) Когато след подаване на заявлението за подпомагане кандидатът/ползвателят назначи прокурист/търговски пълномощник или лица с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на ползвателя и/или замени тези лица с други такива, кандидатът/ползвателят е длъжен писмено да уведоми РА за тези обстоятелства, както и да представи документите по ал. 1, т. 1 по отношение на тези лица.

Глава четвърта.

ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Раздел I.

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 29. В срок до два месеца от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ с ползвателя РА изплаща първото плащане по чл. 10, т. 1, с изключение на случаите по чл. 32.

Чл. 30. (1) Когато ползвател на финансовата помощ е ЕООД, първото плащане по чл. 10, т. 1 не се извършва преди предоставянето на договор за поръчителство между РА и едноличния

собственик на капитала на ползвателя, с който поръчителят се задължава пред кредитора РА да отговаря за точното изпълнение на всички нормативни и/или договорни задължения на ползвателя, като обезпечава вземането на РА, което може да възникне при неизпълнение на тези задължения до размера на полученото първото плащане. Когато договорът за поръчителство бъде представен след изтичане на 2 месеца от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ РА изплаща първото плащане по него в срок до 14 работни дни от датата на предоставяне на договора за поръчителство.

(2) Срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 1 трябва да покрива периодът от три години след съответния краен срок за подаване на заявката за второ плащане по чл. 34, ал. 2 или 3, удължен с 6 месеца. Когато по искане на ползвателя срокът по чл. 11 и съответно – чл. 34, ал. 2 или 3 бъде съответно удължен със съгласието на РА, поръчителят се задължава да отговаря за обезпеченото вземане и в рамките на три години след така договорения срок, удължен с 6 месеца.

(3) Договорът за поръчителство по ал. 1 се прекратява, след 6 месеца след изтичане на 3 години от датата на подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 31 Когато при изчисление на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2 т. 3 са включени намерения за засаждане/засяване на земеделски култури и заложените в бизнес плана срокове за засяването/засаждането изтичат след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, РА изплаща първото плащане в срок до един месец от приключване на проверката/посещение на място и в случай, че е установено спазване на заложените в бизнес плана срокове за засяване/засаждане на земеделските култури и в съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2 т. 3.

Чл. 32. (1) Проверката/посещението на място чл. 31 цели да установи изпълнение на намеренията на кандидата за засаждане/засяване на земеделските култури през текущата спрямо датата на кандидатстване стопанска година, като се взимат предвид и постъпилите писмени уведомления за промяна на крайните срокове за засяване/засаждане и основателността на изложените от одобрения кандидат причини, които са наложили тази промяна.

(2) В случай че при проверката по ал. 1 се установи, че ползвателят не е засял/засадил културите след изтичане на посочените в бизнес плана срокове или засетите/засадените култури водят до несъответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за отпускане на финансова помощ.

(3) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че одобреният кандидат е спазил посочените в бизнес плана срокове за засаждане/засяване на културите и е налице съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА писмено го уведомява за установения въз основа на проверката икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 ще се проверява спрямо началния икономически размер на стопанството, установен по реда на този член.

Чл. 33. (1) През целия период от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока за подаване на заявка за второ плащане, РА има право да извършва проверка, включително и проверка/посещение на място, с цел да установи фактическо съответствие на представения от ползвателя бизнес план и заложените в него данни и показатели с действителните такива. Резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на подадената заявка за второ плащане при преценката за съответствието между одобрения бизнес план и заложените в него данни и показатели и тяхното реално изпълнение.

(2) Разплащателната агенция изисква връщане на полученото от ползвателя първо плащане по чл. 10, т. 1 когато при проверките по ал. 1 бъде установено неспазване на разпоредбите на настоящата наредба и условията на договора за предоставяне на финансова помощ.

(3) При извършване на посещение и/или проверка на място по ал. 1 ползвателят трябва

да присъства лично, с изключение на случаите по чл. 22, ал. 2 и при спазване на условията, по чл. 22, ал. 3.

Чл. 34. (1) При кандидатстване за второто плащане по чл. 10, т. 2 ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в съответната Регионална Разплащателна агенция и прилага документи съгласно приложение № 7.

(2) Заявката за второ плащане след втората, третата или четвъртата година от датата на сключване на договора по чл. 28, ал. 2 се подава не по-късно от два месеца след изтичане на срока, определен в чл. 11.

(3) Заявката за второ плащане преди петата година се подава не по-късно от два месеца преди изтичане на срока, определен в чл. 11

(4) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от ползвателя на помощта по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на въпросните документи или на част от тях.

(5) Когато ползвателят на помощта е уведомен от РА за евентуални случаи на нередности в документите по ал. 4 и е уведомен за намерението на РА да извърши проверка на място/посещението или когато при проверката на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността.

(6) При оттегляне на заявката за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 5, ползвателят има право да подаде нова заявка за плащане в съответния срок, посочен в ал. 2 или 3.

(7) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че ползвателят е действал добросъвестно.

(8) Разплащателната агенция може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите по ал. 7.

(9) Не се допуска коригиране или поправяне на заявките за плащане и приложените към тях документи извън случаите по ал. 7.

Чл. 35. (1) Регионалната Разплащателна агенция извършва преглед на документите по чл. 34, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1, Регионалната разплащателна агенция връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(3) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 34, ал. 2 и ал. 3 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 36. (1) В срок до 3 месеца от подаване на заявката за второ плащане по чл. 10, т. 2 РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. извършва проверка и анализ за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на заявката за второ плащане;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по документи между одобрения и реализирания проект;

4. изплаща одобрената финансова помощ.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти РА уведомява с мотивирано писмо ползвателя, който в срок до 10

работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти, чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 7, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

(3) Срокът по ал. 1 се удължава в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности или по дадена заявка за плащане е необходимо становище на други органи или институции, той се удължава със срока за получаване на отговор;

2. когато се провежда контролна проверка въз основа на Регламент (ЕО) за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на комисията от 6 август 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и прозрачността, както и когато заявката за второ плащане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд "Земеделие" и/или външни институции, той се удължава с един месец;

3. когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 ползвателят се уведомява за причините, наложили удължаването на срока за обработката на заявката за второ плащане. , (5) При извършване на посещение и/или проверка на място по ал. 1, т.2 ползвателят трябва да присъства лично, с изключение на случаите по чл. 22, ал. 2 при условията на чл.22, ал.3.

Чл. 37. Плащанията се изчисляват след осъществяване на проверките и при спазване на разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на комисията от 17 юли 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ L227 от 31.07.2014 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.).

Чл. 38. (1) Ползвателят на помощта възстановява цялата сума на полученото по чл. 10, т. 1 плащане заедно със законната лихва към нея и няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2, когато:

1. не е подал заявка за второ плащане в срока посочен в договора за предоставяне на финансова помощ.

2. бизнес планът не е изпълнен точно включително и когато не е изпълнен в срока, посочен в договора за предоставяне на финансова помощ;

3. той или някое от лица, посочени в чл. 7, ал. 2 и/или по чл. 5, ал. 13, не са изпълнили изискванията за професионални умения и компетентности в срок до 36 месеца от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, но не по-късно от избрания период за проверка на бизнес плана;

4. не е увеличил икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СПО;

5. той или някое от лица, посочени в чл. 7, ал. 2 и/или по чл. 5, ал. 13 не е/ не са завършил/и курс, включващ обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор, или не е участвал в информационна дейност относно тези проблеми;

6. кандидатът отглежда тютюн след сключване на договора за предоставяне на финансовата помощ;

7. е създал изкуствени условия, с оглед получаване на предимство за получаване на помощта в противоречие на целите на европейското и национално законодателство в областта на селското стопанство и с целите на мярката.

8. е получил приоритет съгласно чл. 13, ал. 1, т. 4 и не е представил на РА копие от договор за контрол по чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на

земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че редовно са провеждани инспекции, както и по отношение на единиците от земеделското стопанство, които участват в нарастването на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 удостоверяващи, че стопанството е в преход и/или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и;

9. е оценен по критерия за подбор, посочен в чл. 13, ал. 1, т. 2, т. 3 и/или т.5 и не поддържа съответствие с някое от тези условия през целия период от изпълнение на бизнес плана, считано от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до 3 години след подаване на заявка за второ плащане.

10. ползвателят не отговаря на изискването по чл. 5, ал. 3.

11. ползвателят не е започнал изпълнението на бизнес плана, съгласно заложените в него предвиждания, в срок от девет месеца от подписване на договора за предоставяне на финансова помощ.

12. ползвателят не е спазил заложените в бизнес плана срокове, в които е предвидил да извърши засаждане/засяване на земеделските култури през всички години от изпълнението на бизнес плана, а в случаите на промяна в тези срокове - не е уведомил предварително РА за настъпилата промяна и/или не е изложил писмено мотивите, които са наложили промяната.

13. РА установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, съгласно разпоредбите на чл. 36, ал. 1, т. 1 и 2, включително когато ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 36, ал. 2;

14. установено създаване на изкуствени условия, с оглед получаване на предимство за предоставяне на помощта в противоречие с европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство.

15. в случай на представяне на декларация и/или документи с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката.

16. когато ползвателят на помощта или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверка/посещение на място, извършвана от РА;

17. при извършване на проверките по букви „iii“ и „v“ от Раздел 2 „Контролни дейности“, т. А „Процедури по одобряване на заявленията“ от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 във връзка с чл. 48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 РА установи, че ползвателят на помощта, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в настоящата наредба;

18. установи наличие на някоя от хипотезите, уредени в чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 181/48 от 20 юни 2014 г.).

19. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 43 или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки.

20. през периода на изпълнение на бизнес плана се установи, че стопанството на ползвателя има втори ръководител, който не отговаря на изискванията по чл. 7, ал. 2 и/или е установено неизпълнение на изискванията по чл. 7, ал. 1 или чл. 5, ал. 13. инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана, са придобити при

някое от условията, посочени в чл. 20.

(2) В случаите по ал. 1, т. 17 и 18 РА извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към заявлението за подпомагане и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в заявлението за подпомагане и документите към него данни, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в Приложение № 6 В тези случаи ползвателят е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването да представи изисканите му данни и/или документи.

(3) В случаите по ал.1 ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане по същия договор за предоставяне на финансова помощ.

(4) При неизпълнение на задължения в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства ползвателят не възстановява полученото първо плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, но няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2.

(5) Ползвателят или упълномощено от него лице е длъжен писмено да уведоми РА за възникването на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да го направи.

(6) При възникване на непреодолима сила и извънредни обстоятелства след получаване на второто плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, водещи до трайна обективна невъзможност на ползвателя да изпълнява поетите договорни и/или нормативни задължения, ползвателят не възстановява получената по договора финансова помощ.

Раздел II.

Условия за изпълнение на дейностите по проекта и контрол

Чл. 39. Периодът за изпълнение на бизнес плана е до 5 години считано от датата на подписването на договора за финансова помощ с РА.

Чл. 40. (1) Ползвателят на помощта може да подаде искане за промяна на договора за предоставяне на финансова помощ в съответната областна дирекция на ДФ „Земеделие” по образец, съгласно приложение № 8, но не по-късно от три месеца преди изтичане на срока по чл. 11

(2) Когато искането за промяна на договора касае изменение на периода за проверка на изпълнението на бизнес плана, искането трябва да бъде подадено не по-късно от четири месеца преди изтичане на срока по чл. 11.

(3) Промените по ал. 1 и ал.2 трябва да са в съответствие с изискванията и условията по чл. 11, чл. 13,чл. 15.

(4) Не се допуска промяна на договора, която:

1. води до несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени в тази наредба;

2. води до увеличение на стойността на договорената финансова помощ;

(5) В случай на нередовност или липса на документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти в искането за изменение на договора, включително и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА изисква от ползвателя да представи допълнителни данни и/или документи. Ползвателят има право да представи изисканите му данни и/или документи в срок до 10 работни дни от уведомяването.

(6) В срок до един месец от подаването на искането за промяна, а когато са изискани данни и/или документи по ал. 5– в срок до 14 дни от изтичане на срока за представянето им, РА

одобрява или отказва исканата промяна. Ползвателят на помощта се уведомява за мотивите за отхвърляне на искането, а в случай на одобрение в срок до 10 календарни дни от получаването на уведомлението за одобрение на искането следва да се яви в съответната областна дирекция на ДФ „Земеделие”, за сключване на допълнително споразумение към договора. В случай, че ползвателят, а в случаите по чл.22, ал.2 и при условията на чл.22, ал.3 упълномощено с изрично нотариално заверено пълномощно лице не се яви в посочения срок, правото на ползвателя за подписване на допълнителното споразумение към договора, с който се удовлетворява искането на ползвателя за промяната му, се погасява.

(7) Когато ползвателят е физическо лице, той има право да се регистрира като едноличен търговец или ЕООД по Търговския закон, който да стане правоприменик на стопанството му.

(8) Искане за промяна на договора, касаещо изменение на периода за проверка на изпълнението на бизнес плана е допустимо еднократно през целия период на изпълнение на договора.

Чл. 41. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера. В случаите, когато ползвателят води едностранно счетоводство, той е длъжен коректно да записва в счетоводните си книги всички операции, свързани с подпомаганата дейност.

(2) Ползвателят на помощта е длъжен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на бизнес плана за срок от три години след подаване на заявката за второ плащане.

(3) Ползвателят на помощта е длъжен да се регистрира ежегодно посочената в бизнес плана земеделска земя (с изключение на оранжерии, гъбарници и разсадници) в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по реда на Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол за период от 3 месеца, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на 3 години след подаване на заявката за второ плащане по договора. Регистрацията в ИСАК не задължава ползвателя да подава общо заявление за подпомагане.

(4) Ползвателят на помощта е длъжен за периода от сключване на договора за подпомагане до изтичане на три години от датата на подаване на заявка за плащане по чл.11, т.2 писмено да уведомява РА при промяна на декларираните пред РА данни за осъществяване на кореспонденция с него (адрес, телефонен номер и електронна поща).

(5) Кореспонденцията между ползвателя и РА се осъществява на посочения по чл.41, ал.4 адрес и адреса на ДФ „Земеделие” или съответната областна дирекция към ДФ „Земеделие”.

Чл. 42. В срок до 3 години от подаване на заявката за второто плащане ползвателят на помощта е длъжен:

1. да съхранява всички оригинални документи, свързани с дейността, които не се изискват в оригинал при подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане;
2. да не отчуждава и да не преотстъпва ползването на посочените в бизнес плана дълготрайни материални и нематериални активи, както и да ги използва съобразно предназначението им, посочено в бизнес плана.
3. да не преустановява осъществяваната от него земеделска дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство
4. да поддържа регистрация като земеделски стопанин по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители и да се осигурява като земеделски стопанин (в случаите, когато ползвателят е физическо лице или ЕТ);
5. да съхранява документи (фактури, бележки, протоколи и др.) удостоверяващи реализацията на част или цялата произведената продукция и да отразява получените приходи в счетоводните си документи и подаваната от него годишна данъчна декларация.

6. да поддържа съответствие с всички критерии за подбор, посочени в чл. 13, ал. 1, т. 1-4, които са станали основание за избор на проекта му пред тези на останалите кандидати за финансово подпомагане, както и когато съответствието с някой от тези критерии за подбор е станало причина за предоставяне на финансовата помощ по договора в съответствие с изискването по чл. 21.
7. да поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора за предоставяне на финансовата помощ и да стопанисва с регистрирано правно основание ползване съгласно чл. 41 от Закона за подпомагане на земеделските производители цялата налична в стопанството земя,
8. да запази съществуващия към датата на подаване на заявлението за подпомагане, средносписъчен брой на персонала, както и броя на допълнително наетите за изпълнение на бизнес плана лица, когато проектът на ползвателя е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 5.
9. Да отговаря на изискването по чл. 5, ал.3;
10. Когато ползвател по мярката е Едноличен търговец и/или Еднолично дружество с ограничена отговорност (ЕООД) и същите осъществяват и дейност, различна от земеделската, то условието по т.8 се счита за изпълнено, когато наетите във връзка с изпълнение на проекта хора са заети само със земеделската дейност на търговеца/дружеството.

Чл. 43. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, МЗХ, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 2 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) Проверките по ал. 2 могат да се извършват не по-късно от 3 години от подаване на заявка за второто плащане.

(5) В случаите, когато МЗХ или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

(6) Длъжностните лица по ал. 2 и 5 са длъжни да се легитимират пред ползвателите на помощта и да извършват проверки в съответствие с предоставените им правомощия.

(7) В случаите на извършван контрол за изпълнение условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност от служители на РА, ползвателят на помощта поема задължението да осигури достъп до стопанството и всякакви документи и информация, които ще подпомогнат проверката

Чл. 44. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 43, ал. 1 и 2 РА писмено предупреждава ползвателя на помощта за констатираното неизпълнение и санкциите по ал. 3.

(2) Ползвателят на помощта може да отстрани нередовностите по ал. 1 в едномесечен срок. В случай на отстраняване на нередовностите в срок ползвателят не се санкционира.

(3) В случай на неизпълнение на задълженията в срока по ал. 2 ползвателят на помощта дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва към нея.

Чл. 45. (1) Разплащателната агенция има право да изиска от ползвателя връщане на всички, получени по договора за предоставяне на финансова помощ суми, заедно със законните лихви върху тях, когато:

1. установено създаване на изкуствени условия с оглед получаване на предимство за предоставяне на финансовата помощ в противоречие с европейското и националното

законодателство в областта на селското стопанство.

2. РА установи, че ползвателят е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката и/или при подаване на заявката за второ плащане.

3. РА установи, че ползвателят и/или някое от останалите задължени лица не са отговаряли на изискванията по чл. 6, ал. 1 и/или 2 към датата на подаване на заявлението за подпомагане, към датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ и/или към датата на подаване на заявката за второ плащане по договора.

4. когато ползвателят на помощта или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 43 или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки.;

5. ползвателят на помощта е получил или е одобрен за получаване на друга публична финансова помощ за инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана

6. ползвателят не изпълнява което и да е свое задължение, посочено в настоящата наредба и/или уговорено в договора за предоставяне на финансова помощ за срок до изтичане на 3 години, считано от датата на подаване на заявката за второ плащане.

7. ползвателят не изпълнява някое от задълженията си по чл. 41, 42 или 43.

Глава пета. ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 46. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на 6 месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект на ползватели на помощта:

1. лично и фамилно име на ползвателите - физически лица;
2. наименование на ползвателите - юридически лица;
3. вид на подпомаганите дейности;
4. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година РА публикува на електронната си страница следната информация за предходната финансова година за ползвателите на помощта, на които е извършено плащане по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани":

1. лично и фамилно име на ползвателите - физически лица;
2. наименование на ползвателите - юридически лица;
3. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;
4. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;
5. вид на подпомаганите дейности;
6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР за всеки ползвател на финансова помощ.

(3) Когато размерът на финансовата помощ по ал. 1, т. 3 или ал. 2, т. 4 е по-малък от левовата равностойност на 1 250 евро, физическите лица се идентифицират чрез код и не се публикува личното и фамилното им име.

(4) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) №1306/2013 (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.)(Регламент (ЕС) № 1306/ 2013 г.) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на ЕС и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.

Чл. 47. (1) Ползвателят на помощта се задължава от получаване на първото плащане по договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока по чл. 42 да постави и поддържа на видно за обществеността място плакат с размер не по-малък от А3, съдържащ информация за дейността подпомагана от ЕЗФРСР.

(2) Ползвателят на помощта се задължава да публикува на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от ЕС.

(3) Електронната страница и плакатът по ал. 1 и 2 съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на ЕС с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: „Европа инвестира в селските райони."

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 година

за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 2274, 31.7.2014 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Административни проверки" са проверки съгласно разпоредбата на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.
2. "Дата на създаване на земеделско стопанство" е най-ранната от датите по чл. 5, ал. 1, т. 1 и 2.
3. "Дейност" е проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014-2020 г. критерии, който се отнася до и се осъществява от един или повече ползватели на помощ, предвид постигането на поставените цели в ПРСР.
4. "Жизнеспособност на земеделското стопанство" е изпълнение на изискванията по чл. 5, ал.14 и чл. 15, ал. 1, 2, ал. 2 и 6 в срок най-късно до изпълнение на бизнес плана, както и генериране на приходи от земеделската си дейност пред периода на прилагане на бизнес плана.
5. "Земеделска дейност" е селскостопанска дейност по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "в" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.
6. "Земеделски култури" са растения от даден ботанически вид и род, които се отглеждат от човека, за да задоволяват определени негови потребности.
7. "Земеделски площи" са обработваемата земя, включително оставена като угар, постоянно затревените площи, трайните насаждения и семейните градини независимо дали се използват за производство на земеделска продукция.
8. "Земеделски сектор" е секторът, включващ дейностите за производството на земеделски продукти.
9. "Земеделски стопанин" е стопанин по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "а" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.
10. "Земеделско стопанство" е стопанство по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.
11. "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
12. "Икономически размер на стопанство" е размерът на земеделското стопанство, изразен в стандартен производствен обем.
13. "Мярка" означава пакет от операции, които допринасят за изпълнението на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони.
14. „Непреодолима сила и извънредни обстоятелства“ са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
15. "Нередност" е всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.
16. „Оперативни разходи“ са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.
17. "Отчетен период" - Представява период от всеки 12 месеца, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане

18. "Подмярка" е съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014-2020 г. Подготовка на продукцията за продажба“ включва една или комбинация от дейности, свързани с почистването, подготовката за съхранение, съхранението, сортирането, маркирането, опаковането и транспортирането на земеделски продукти.
19. „Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 -2020 г..
20. "Постоянно затревени площи" са естествени ливади, пасища и ниско продуктивни затревени площи, които не са включени в схемата за сеитбооборот и са на разположение през цялата календарна година за косене и/или паша на селскостопански животни.
21. "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕСО) № 809/2014.
22. "Проект" е заявление за подпомагане ведно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.
23. „Професионални умения и компетентности“ – означава завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или икономическо образование със земеделска насоченост, или удостоверение за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация по професии и специалности от професионално направление с код 621 „Растениевъдство и животновъдство“ или с код 3451203 „Земеделско стопанство“ или професионално направление с код 640 „Ветеринарна медицина“. Удостоверението за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“ „Ветеринарна медицина“. Удостоверението за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл.18, т.1, 2, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в Регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.“
24. "Публична финансова помощ" е всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти по смисъла на Директива 2004/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 30.04.2004 г., и Българско специално издание: глава 06, том 8), ще се разглежда като обществен дял.
25. "Ръководител на земеделско стопанство" е лице, което организира търговската и земеделската дейност на стопанството, разпорежда се с активите и/или извършва финансови операции от и за сметка на земеделското стопанство, включително когато действа в качеството си пълномощник на кандидата/ползвателя, на собственика на предприятието/управляващия кандидата/ползвателя ЕТ или на собственика на капитала/управляващия кандидата/ползвателя ЕООД.
26. "Семейните градини" са земеделски площи, заети с различни култури, и произведената от тях продукция се използва предимно за собствена консумация в домакинството на земеделския производител.

27. „Стандартен производствен обем“ е стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за даден район за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро по таблица съгласно приложение № 1.
28. „Стопанство“ са всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопани единици, които се намират на територията на Република България.
29. „Средносписъчен брой на персонала” са данните за наетите от кандидата лица през последната приключила финансова година/последния приключил междинен период, изчислени съгласно Методика за изчисляване на средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт.
30. „Точно изпълнение на бизнес плана” е изпълнение на всички заложи в бизнес плана показатели, дейности, инвестиции и поети от ползвателя ангажменти, които покриват минималните изисквания за допустимост, както и всички останали условия, които са станали основание за отпускане на помощта.
31. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след извършване на преглед на документите към заявлението за подпомагане и приемане на заявлението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Разходите за второ плащане по проекти на млади фермери, одобрени по реда на Наредба № 9 от 3 април 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. се извършват от бюджета на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ съгласно чл. 3 на Регламент (ЕС) № 1310/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ресурсите и тяхното разпределение за 2014 г. и за изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета и Регламенти (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1308 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с прилагането им през 2014 г. (Регламент (ЕС) № 1310/2013) (ОВ L, бр. 347 от 20 декември 2013 г.).

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители

Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства

Данни за стопанството

ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ/СТАНДАРТНА ПРОДУКЦИЯ (СПО) В ЛЕВА					0,00
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В ЕВРО					0,00
Код по наредба №3	Видове култури и категории животни	м.ед.	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава)	Индивидуални СПО (лв.)
1	2	3	4	5	6 = (4*5)
3001	Обикновена (мека) пшеница и лимец	дка		114,00	0
3002	Твърда пшеница	дка		112	0
3003	Ечемик	дка		101	0
3004	Ръж	дка		55	0
3005	Тритикале	дка		88	0
3006	Овес	дка		54	0
3007	Царевица за зърно	дка		145	0
3008	Сорго	дка		72	0
3009	Просо	дка		43	0
3010	Ориз	дка		269	0
3109	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
3011	Тютюн	дка		668	0
3012	Хмел	дка		1 019	0
3013	Захарно цвекло	дка		22	0
3015	Памук	дка		79	0
3016	Лен	дка		68	0
3017	Коноп	дка		68	0
3018	Слънчоглед	дка		110	0
3019	Рапица	дка		157	0
3020	Соя	дка		97	0
3021	Фъстъци	дка		139	0

3119	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
3023	Маслодайна роза	дка		462	0
3024	Кориандър	дка		68	0
3025	Анасон	дка		68	0
3026	Резене	дка		68	0
3027	Лавандула	дка		164	0
3028	Салвия	дка		68	0
3029	Мента	дка		68	0
3030	Валериана	дка		68	0
3129	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
3032	Фасул	дка		219	0
3033	Грах	дка		99	0
3035	Леща	дка		94	0
3036	Нахут	дка		103	0
3139	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
3037	<i>Царевича за силаж</i>	дка		108	///
3096	<i>Фий</i>	дка		187	///
3040	<i>Люцерна</i>	дка		88	///
3041	<i>Естествени ливади</i>	дка		35	///
3159+3149	Други фуражни култури -	дка		94	///
	Други фуражни култури -	дка		94	///
	Други фуражни култури -	дка		94	///
	Други фуражни култури -	дка		94	///

	.....				
	Други овощни видове -	дка		944	0
	Други овощни видове -	дка		944	0
3082+3083+3077	Ягодоплодни овощни видове (ягода, малина, арония)	дка		971	0
3189	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
3089	Лозя — десертни	дка		273	0
3090	Лозя — винени	дка		220	0
3091	Цветя-за рязан цвят	дка		8 003	0
3092	Цветя –луковични растения	дка		8 003	0
3093	Цветя - саксийни	дка		8 003	0
3200	Цветя - оранжерийни	дка		12 031	0
3199	Производство на семена / посадъчен материал	дка		310	0
3201	Разсадници за трайни насаждения	дка		2 483	0
3095	Други (угари/други)	дка		0	0
30941	Култивирани гъби-култивирани печурки	м ²		51	0
30942	Култивирани гъби - кладница	м ²		23	0
4100	Говеда и биволи - общо	бр.		0	///
4101	Телета и малачета до 1 г.	бр.		473	0
4102	Телета и малчета над 1 г. и под 2 г. за угояване	бр.		203	0
4103+4006	Телета и малчета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини	бр.		648	0
4104 + 4005	Млечни крави и биволици	бр.		2 076	0
4105	Крави от месодайни породи	бр.		386	0
4007	Овце—общо	бр.		#####	
4008 и 4106	Овце—млечни и Овце-месодайни	бр.		143	0
4112	Други овце (Разликата между общия брой на овците по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	бр.	0	6	0
4010	Кози—общо	бр.		///	///
4011	Кози—майки	бр.		182	0
4107	Други кози	бр.		106	0
4013	Свине—общо	бр.		///	///
4014	Свине—майки	бр.		1 708	0
4108	Прасенца под 45 дни	бр.		535	0
4109	Други свине	бр.		389	0
4016	Птици—общо	бр.		///	///
4017	Кокошки—носачки	бр.		29	0

4110	Бройлери	бр.		20	0
4019	Пуйки	бр.		140	0
4020	Гъски	бр.		80	0
4021	Патици	бр.		80	0
4023	Щрауси	бр.		857	0
4022+4111	Пъдпъдъци и други птици	бр.		35	0
4024	Зайци—общо	бр.		0	0
4031	Зайкини—майки	бр.		293	0
4025	Коне и други еднокопитни	бр.		490	0
4027	Пчелни семейства	бр.		125	0
4029	Буби—кутийки бубено семе	бр.		265	0
4309	Калифорнийски червеи	м ²		41	0
4030	Охлюви	м ²		12	0

ПРОВЕРКА НА ФУРАЖНИЯ БАЛАНС	СПО-фуражни	СПО-преживни	Фуражен
	култури	животни, коне и други еднокопитни животни	излишък
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)
	0	0	0

Фуражни кутури - царевича за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни кутури

Преживни животни - Телета и малачета до 1г.; Говеда и биволи над 1 г. за угояване; Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; Млечни крави и биволици; Крави от месодайни породи; Овце—млечни и овце-месодайни; Други овце; Кози—майки; други кози;

В повечето случаи, стопанствата са във **фуражен баланс**, т.е. има съответствие между отглежданите от тях преживни животни, коне и други еднокопитни животни (**4025**) и фуражните култури и СПО на фуражните култури не надвишава тази на тези животни. В този случай **СПО на фуражите не се включва в общия икономически размер на стопанството**.

Фуражен излишък има тогава, когато СПО на фуражните култури надвишава този на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни. В този случай **разликата между сумата от СПО на фуражните култури и на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни се включва в общия икономически размер на стопанството, а не цялата сума от СПО на фуражните култури**.

Декларация

относно обстоятелства по чл. 106, параграф 1, чл. 107 и чл. 109, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложим за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) №1605/2002

Долуподписаният/-ата .....
(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН ....., притежаваш/а лична карта № ....., издадена на
..... от .....

с постоянен адрес: .....

тел.: ....., факс: .....

в качеството си на .....
(представител, само в случаите на ЕТ и ЕООД)

на .....
(наименование на кандидата-едноличен търговец и ЕООД)

с ЕИК/ БУЛСТАТ ....., със седалище.....

с адрес на управление .....

тел.: ....., факс: .....

в качеството си на кандидат по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Не съм обявен в несъстоятелност и не съм обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, дейността ми не е поставена под съдебен надзор, не съм сключил споразумение с кредитори, не съм преустановил стопанска дейност, не съм обект на производство, свързано с такива въпроси, и не се намирам в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконовни актове;
2. Не съм лишен от правото да упражнявам професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
3. Не съм признат за виновен за тежки правонарушения при упражняване на професионалната дейност, доказани с всякакви средства, които Управляващият орган или Разплащателна агенция може да обоснове;
4. Нямам неизпълнени задължения към държавата, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци съгласно националното законодателство на държавата, в която е седалището ми, и по българското законодателство, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията;
5. Не съм осъждан с влязла в сила присъда за измама, корупция, изпиране на пари, участие в престъпна организация или всяка друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Общностите;
6. Понастоящем не ми е наложено административно наказание по чл. 78а от Наказателния кодекс за умишлено предоставяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информация, изискана от Разплащателна агенция;
7. Не съм получил пълен отказ за плащане поради виновно неизпълнение на задължения по договор, финансиран от бюджета на Общностите, въз основа на влязъл в сила съдебен акт;
8. Не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или РА, което участва при одобряването на заявлението за подпомагане.
9. При промяна на декларираните обстоятелства, ще уведомя незабавно РА.

Известна ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 и чл. 248а от Наказателния кодекс.

Дата: .....

Подпис на декларатора: .....

Приложение №3 към чл. 13, ал.6

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки за посочения приоритет	Точки
1	Проекти, които се изпълняват от бенефициенти, които имат завършено средно и/или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина или икономическо образование със земеделска насоченост;			<u>10</u>	
1.1	-	Кандидатът има завършено средно и/или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина или икономическо образование със земеделска насоченост	*	10	
2	Проекти, които се изпълняват в сектор „Животновъдство”			<u>26</u>	
2.1		Проекти с дейности насочени в сектор „Животновъдство” - проекти, при които СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване се формира от отглежданите животни и/или увеличението на икономическия размер измерен в СПО към периода на изпълнение на бизнес плана се формират от планираните за отглеждане животни.	*	-	
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на животни, 1 евро СПО формиран от отглежданите към	26	

			<p>момента на кандидатстване животни се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 6 точки.</p> <p><i>Пример: =</i> <u><i>СПО*0,001625+6</i></u></p>		
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни, а планираното увеличение на СПО на стопанството не е изцяло с отглеждане на животни, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 3 точки.</p> <p><i>Пример: =</i> <u><i>СПО*0,001625+3</i></u></p>	26	
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване не включва животни, а планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на животни.</p>	6	
3	Проекти, които се изпълняват в сектор „Плодове и зеленчуци”			<u>26</u>	

3.1	-	<p>Проекти с дейности насочени в сектор „Плодове и зеленчуци” - проекти, при които СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване и/или увеличението на икономическия размер измерен в СПО към периода на изпълнение на бизнес плана се формират от отглежданите и планирани за отглеждане култури в обхвата на сектор "Плодове и зеленчуци".</p>	*		
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури от сектор "Плодове и зеленчуци" и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на култури от този сектор, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури от сектор "Плодове и зеленчуци" се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 6 точки.</p> <p><i>Пример: =</i> <i>СПО*0,001625+6</i></p>	26	
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури от сектор "Плодове и зеленчуци", а планираното увеличение на СПО на стопанството не е изцяло с отглеждане на култури от този сектор, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване</p>	26	

			<p>култури от сектор "Плодове и зеленчуци" се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 3 точки.</p> <p><i>Пример:</i> = <u>СПО*0,001625+3</u></p>		
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване не включва култури от сектор "Плодове и зеленчуци", а планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с култури от този сектор.</p>	6	
4	<p>Проекти на млади фермери, чиито стопанства са в процес на преход към биологично производство или са преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91</p>			<u>26</u>	
4.1	-	<p>Проекти на млади фермери, чиито стопанства са в процес на преход към биологично производство или са преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91</p>		26	

	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на култури и/или животни по този начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 6 точки.</p> <p><i>Пример: = СПО*0,001625+6</i></p>	26	
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв, а планираното увеличение на СПО на стопанството не е изцяло с отглеждане на култури и/или животни по този начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент 0,001625. Към получения резултат се добавят 3 точки.</p>	26	

			<u>Пример: =</u> <u>СПО*0,001625+3</u>		
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване не включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв тип производство, а планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с култури и/или животни отглеждани по този начин.	6	
5	Проекти на млади фермери, които създават заетост и нови работни места			<u>12</u>	
5.1	-	Проекти, които водят до създаване на нови работни места и заетост в рамките на земеделското стопанство.	*		
	-		Създаване на 1 работно място	10	
	-		Създаване на 2 работни места	11	
	-		Създаване на над 2 работни места	12	
			ОБЩО	100	

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г.

БИЗНЕС ПЛАН

**Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани ” от мярка 6
„Развитие на стопанства и предприятия“**

.....
(наименование на кандидата)

Декларирам, че съм запознат с обстоятелството, че нося наказателна отговорност по Наказателния кодекс за представени от мен неверни сведения.

Подпис/печат/.....

Забележка:

- 1. Кандидатът номерира и подписва /подпечатва, ако е приложимо/ собственоръчно всяка страница от бизнес плана.**
- 2. В приложените в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове в зависимост от спецификата на дейността, за която се кандидатства.**

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

А	Б
Име на кандидата	
ЕГН/Регистрация по БУЛСТАТ	
Постоянен адрес/седалище за ЕООД	
Адрес за кореспонденция (попълва се в случай че е различен от постоянния адрес /седалището)	
Телефон за контакти: Факс: E-mail:	
Местонахождение на стопанството	
Характеристика на земеделското стопанство	
Обща обработваема (използвана) земеделска площ на стопанството, дка (ако е приложимо)	
Площта на стелажите, върху които се отглеждат гъби, м ² (ако е приложимо)	
Отглеждани животни: вид, брой (*)	
Начален икономически размер на стопанството (измерен в Стандартен производствен обем)	
Избран период на проверка на изпълнението на бизнес плана (Моля, отбележете избрания период)	<p>След края на:</p> <p>☐ 2-ра година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>☐ 3-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>☐ 4-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>Преди края на:</p> <p>☐ 5-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p>
Икономически размер на стопанството към периода на проверка изпълнението на бизнес плана (измерен в Стандартен производствен обем;)	
Икономически размер на стопанството съгласно петата година посочена в бизнес плана (измерен в Стандартен производствен обем) – когато като период на проверка е избрана, година различна от пета	

(*) Забележка: Количеството на отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м².

I. Въведение

А. Информация за кандидата (Следва да се посочи допълнително информация за дейността на всички предприятия, в които физическото лице кандидат или собственик на ЕТ или ЕООД кандидат има, или е имало участия):

.....
.....

Б. Описание на начално състояние на земеделското стопанството

1. Информация за настоящата дейност на кандидата.

.....
.....

2. Земя.

Таблица 1. Налична за стопанството земя(*)

№	Местонахождение /Област, община, населено място/	Обща площ на имота /дка/	Обработваема (използвана) земеделска площ /дка/	Начин на ползване /Основна култура, вкл. естествени ливади и под угар, вид/	Основание за ползване /Собствена, наем, аренда, друго/
А	В	Г	Д	Е	Ж
ОБЩО ПЛОЩ, ДКА:					

(*) Забележка: Посочва се цялата земя, налична за стопанството, включително и земята, върху която са разположени производствените сгради на земеделското стопанство (животновъдни сгради, оранжерии, гъбарници и т.н.). вкл. и земята отдадена под наем, аренда и преаренда на трети лица.

3. Животни.

Таблица 2. Налични животни по видове

(Кандидатът посочва броя на животните в съответните категории съгласно: Разпечатка от ВетИС (информационната система на БАБХ) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират във ВетИС)

Или

допълнителен опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират във ВетИС).

№	Вид	Брой(*)
А	Б	В
БРОЙ ОБЩО:		

(*) Забележка: Площта на отглежданите гъби, калифорнийски червеи и охлови се отбелязва в м2.

4. Сгради.

Таблица 3. Описание на наличните сгради в стопанството

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>РЗП, м2</i>	<i>Брой</i>	<i>Състояние</i>	<i>Основание за ползване</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>

5. Машини, съоръжения и оборудване.

Таблица 4. Описание на наличните машини, съоръжения и оборудване

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>Капацитет/ производителност, /където е приложимо/</i>	<i>Брой</i>	<i>Състояние</i>	<i>Основание за ползване</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>

6. Транспортни средства.

Таблица 5. Описание на наличните транспортни средства

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>Брой</i>	<i>Състояние</i>	<i>Основание за ползване</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>

7. Работна сила.

Таблица 6. **Работна сила, заета в земеделското стопанство** (Описват се всички заети в дейността на стопанството, включително и самият кандидат. Един зает, изпълняващ няколко функции (управленски и/или административни и/или производствени) се записва веднъж в таблицата, като се описват всичките му функции...)

Вид на персонала /Управленски, административен, производствен/	Брой наети	Заетост - месеца годишно (общо за всеки вид)	Средносписъ- чен брой на персонала, зает в стопанство то към датата на подаване на заявлениет о	Средносписъ- чен брой на персонала, зает в стопанст вото към периода на проверка	Средносписъчен брой на персонала, зает в стопанството към петата година(в случай че е избран период на проверка различен от петата година)
А	Б	В	Г	Д	Е
ОБЩ БРОЙ:					

* В колона „А“ се попълва вид на персонала, зает в стопанството на кандидата.

* В колона „Б“ се попълва броят на наетите по лица за дейността.

* В колона „В“ се записва общата заетост за всеки вид персонал.

* В колона „Г“ се попълва средносписъчният брой на персонала за цялото стопанство, въз основа на данните, посочени в колона „Б“ и „В“, изчислен в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ.

8. Информация за кандидата, включително професионални умения и компетентности, в случай че притежава такива към момента на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът или собственика на ЕООД притежава такива

.....

.....

.....

.....

.....

9. Информация за кандидата, включваща настоящо ниво на съответствие със стандартите на Общността

.....

.....

.....

.....

10. Друга информация.

.....

.....

.....

.....

II. Описание на намеренията и целите за развитие на стопанството

(към периода на проверка за изпълнение на бизнес плана и към края на петата година от бизнес плана).

1. Стратегия.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Специфични измерими цели и очаквани резултати.

Таблица 7. Специфични измерими цели и основни дейности

№	Вид	Индикация x/✓
		към периода на проверка изпълнението на бизнес плана
А	Б	В
1	Увеличаване икономическия размер на земеделското стопанство измерен в СПО (минимум с 4000 евро СПО).	✓
2	Увеличаване обработваемата земеделска площ на земеделското стопанство	☐
3	Създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени.	☐
4	Подобряване на сградния фонд чрез закупуване на сгради, извършване на строителство, реконструкция и/ или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството.	☐
5	Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство.	☐
6	Увеличаване броя на животните в стопанството.	☐
7	Придобиване на професионални умения и компетентности (отбелязва се когато кандидата не притежава такива и поема ангажимент да изпълни изискванията в срок до 36 месеца от сключването на договора за предоставяне на финансовата помощ, но не по-късно от избрания период за проверка)	☐
8	Завършване на курс, включващ обучение по основни проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор или участие в информационна дейност относно тези проблеми.	✓
9	Преминаване към биологично производство.	☐

3. Действия, необходими за тяхното постигане.

.....

.....

.....

III. Програма за развитие на стопанството

1. Дейности и инвестиции.

Таблица 8.1. Описание на всички инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, които ще бъдат извършени през периода на подпомагане (закупуване на движими дълготрайни материални активи (машини, съоръжения и оборудване и др.) и/или за закупуване / строителство / модернизиране на недвижими дълготрайни материални активи, и/или закупуване на животни и/или земя за земеделската дейност, и/или създаване/презасаждане на трайни насаждения (вкл. винени лозя) и т.н.)

(Минимум една инвестиция трябва да бъде попълнена в таблицата)

<i>Инвестиция</i>			<i>Реализация на проект по мярка 4.1, 4.2, 6.4</i>
<i>Вид</i>	<i>К-во</i>	<i>Мярка</i>	
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Е</i>
<i>I година</i>			
<i>II година</i>			
<i>III година</i>			
<i>IV година</i>			
<i>V година</i>			

Забележки:

Таблицата се попълва в случай че кандидатът планира извършването на инвестиции в периода на изпълнение на бизнес плана.

IV. Производствена програма на земеделското стопанство

1. Растениевъдство

Таблица 9. Растениевъдство

№	Основна култура /вкл. естествени ливади и под угар/	Площ, Настояща година Стопанска .... /...	Площ, I година Стопанска а .... /...	Площ, II година Стопанска .... /...	Площ, III година Стопанска. ... /...	Площ, IV година Стопанска .... /...	Площ, V година Стопанска .... /...
	вид	дка	дка	дка	дка	дка	дка
A	B	B	Г	Д	Е	Ж	З
1							
2							
3							
		Период на засяване/ засаждане	Период на засяване/ засаждане	Период на засяване/ засаждане	Период на засяване/ засаждане	Период на засяване/ засаждане	Период на засяване/ засаждане
1							
2							
3							
Общо площ, дка							

Забележка. В колона B за настоящата година се попълват данните от анкетните формуляри на актуалната анкетна карта към датата на подаване на заявлението за подпомагане, а в следващите колони се попълват данни за годините след одобрението на проекта. Площта на отглежданите гъби се отбелязва в м².

Таблица 9.1 Растениевъдство-приходи от земеделската дейност

№	Основна култура /вкл. естествени ливади и подугар/	Настояща година					I година			II година			III година			IV година			V година						
		вид	дка /м ²	среден добив от дка (кг, т., бр.)	количество продажна цена (лв.)	Средна продажна цена (лв.)	дка /м ²	среден добив от дка (кг, т., бр.)	количество продажна цена (лв.)	Средна продажна цена (лв.)	дка /м ²	среден добив от дка (кг, т., бр.)	количество продажна цена (лв.)	Средна продажна цена (лв.)	дка /м ²	среден добив от дка (кг, т., бр.)	количество продажна цена (лв.)	Средна продажна цена (лв.)	дка /м ²	среден добив от дка (кг, т., бр.)	количество продажна цена (лв.)	Средна продажна цена (лв.)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Забележка. В колона В за настоящата година се попълват данните от анкетните формуляри на актуалната анкетна карта към датата на подаване на заявлението за подпомагане, а в следващите колони се попълват данни за годините след одобрението на проекта. Площта на отглежданите гъби, се отбелязва в м².

2. Животновъдство

Таблица 10.1 Животновъдство - приходи от земеделската дейност

Животни	Настояща година					I година				II година				III година				IV година				V година			
	б	среден	кол	Ср	б	среден	кол	Ср	б	среден	кол	Ср	б	среден	кол	Ср	б	среден	кол	Ср	б	среден	кол	Ср	
вид	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	Р- / м ²	добив от бр. (кг, т, т.бр.)	продукция (кг, т, т.бр.)	една продажна цена (лв.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Забележка. В колона В за настоящата година се попълват данните от заверения опис на животните. Площта на отглежданите гъби, калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м².

V. Секция данни за стопанството за период 3 години след подаване на заявка за второ плащане

(секцията се попълва от всички кандидати, които са избрали като период на проверка на бизнес плана, година различна от втората, за период съответстващ на 3 години от подаване на заявката за второ плащане. Пример-в случай на избрана трета година на проверка, настоящата секция се попълва за една година, при избрана четвърта година-съответно за две години и т.н.)

1. да запази съществуващия към датата на подаване на заявлението за подпомагане средносписъчен брой на персонала, както и броя на допълнително наетите въз основа на бизнесплана лица в случаите, когато проектът е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критерия по чл. 13, ал. 1, т. 5.

2. да поддържа икономическия размер на стопанството, за което е получил плащането по чл.10, т.2.

VI. Икономически размер на земеделското стопанство измерен в СПО

1. Определяне на икономическия размер на стопанството измерен в СПО

1.1 Определяне на фуражния баланс

Таблица 12.1. Фуражни култури(*)

№	Фуражни култури	Мярка	Площ, Настояща година	СПО по вид	Общо СПО по вид	Площ, Година на проверка на БП	СПО по вид	Общо СПО вид	Площ, V година	СПО по вид	Общо СПО вид
	вид	дка	дка	лв. /дка.	лв.	дка	лв. /дка	лв.	дка	лв. /дка	лв.
A	B	B	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л
Общо СПО настояща стопанска година:						Общо СПО към годината на проверка на БП			Общо СПО V година		

(*)Попълва се в случай, че кандидатът отглежда една или повече фуражни култури (царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури).

Таблица 12.2. Преживни животни, коне и други еднокопитни, както и пасищно отглеждани свине от източнoбалканска порода и нейните кръстоски(*)

(При изчисляването на общата стандартна разлика стойността на стандартната разлика на прасенцата под 45 дни не се взема предвид в случай, че в стопанството се отглеждат и свине майки.)

№	Животни	Мярка	Настояща година	СПО по вид	Общо СПО по вид	Годишна проверка на БП	СПО по вид	Общо СПО вид	V година	СПО по вид	Общо СПО вид
	вид	бр.	бр.	лв. / бр.	лв.	бр.	лв. / бр.	лв.	бр.	лв./бр.	лв.
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л
Общо СПО - настояща година:						Общо СПО към годината на проверка на БП			Общо СПО V година:		

(*) Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за угодяване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; млечни крави и биволици; крави от месодайни породи; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни; свине от източнoбалканска порода и нейните кръстоски, отглеждани съгласно условията по Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за пасищно отглеждане на свине от източнoбалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.) (Наредба № 6 от 2007 г.).

Таблица 11.3. Фуражен баланс(*)

<i>Общо СПО (настояща година</i>	<i>Общо СПО към година на проверка на БП</i>	<i>Общо СПО V година</i>	<i>Общо СПО настоящ а година</i>	<i>Общо СПО към годината на проверка на БП</i>	<i>Общо СПО V година</i>	<i>Фуражен баланс, настоящ а година</i>	<i>Фураж ен баланс, година на провер ка на БП</i>	<i>Фураж ен баланс, V година</i>
<i>от таблица 11.1</i>	<i>от таблица 11.1</i>	<i>от таблица 11.1</i>	<i>от таблица 11.2</i>	<i>от таблица 11.2</i>	<i>от таблица 11.2</i>	<i>Колона А – Колона Г</i>	<i>Колона Б– Колона Д</i>	<i>Колона В– Колона Е</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>	<i>З</i>	<i>И</i>	<i>Й</i>

(*)Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури.

Таблица 12. Определяне на икономическия размер на стопанството

Не се включват данните за фуражни култури.

При изчисляването на общия икономически размер на стопанството стойността на стандартната разлика на прасенцата под 45 дни не се взема предвид, в случай че в стопанството се отглеждат и свине майки.

№	Основна култура / животни	Мярка	Настояща стопанска година	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид	Общо Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид	Година на проверката на БП	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид	Общо Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид	V година	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид	Общо Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) по вид
	вид	дка/бр.	дка/бр.	лв./дка,бр.	лв.	дка/бр.	лв./дка,бр.	лв.	дка/бр.	лв./дка,бр.	лв.
A	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л
A	Общо икономически размер за настояща стопанска година:					Общо икономически размер към годината на проверката на БП		Общо икономически размер към V година:			
B	Фуражен баланс, настояща година(*) /Колона З от таблица 11.3/					Фуражен баланс(*) към годината на проверката на БП /Колона И от таблица 11.3/		Фуражен баланс(*) V година /Колона Й от таблица 11.3/			
B	ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР, ИЗМЕРЕНИ В СПО: (Ред А + Ред Б)/(1200*1,95583)					ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР, ИЗМЕРЕНИ В СПО		ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР, ИЗМЕРЕНИ В СПО:			

Площта на отглежданите гъби и количеството на отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м²:

(*) Ред Б се попълва в случай, че разликата в колони З, И и Й от табл. 11.3 е положително число.

Презиме.....	
Фамилия.....	

III. ОБЩИ ДАННИ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Средносписъчен брой на персонала към момента на кандидатстване	
Средносписъчен брой на персонала към периода на проверка изпълнението на бизнес плана	
Средносписъчен брой на персонала съгласно петата година посочена в бизнес плана(попълва се в случай, че е избран период за проверка преди петата година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ)	

Местонахождение на стопанството (област, община, населено място)	
Избрано време за проверка на изпълнението на бизнес плана (Моля, отбележете избрания период)	<p>След края на:</p> <p>☐ 2-ра година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>☐ 3-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>☐ 4-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p> <p>Преди края на:</p> <p>☐ 5-та година от сключване на договора за отпускане на финансовата помощ;</p>

IV. А. 1. ДАННИ ЗА ЗЕМЯТА В ЗЕМЕДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

<i>№ на имота (по скица)</i>	<i>Местонахождение (област, община, населено място)</i>	<i>Обща площ на имота (/дка)</i>	<i>Обработка (използвана) земеделска площ (дка)</i>	<i>Начин на ползване (основна култура, вкл. естествени ливади и под угар, вид)</i>	<i>Основание за ползване (собствена, наем, аренда, друго)</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>
ОБЩО ПЛОЩ, ДКА					

IV. А. 2. ДАННИ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПЛОЩИ, КОИТО КАНДИДАТЪТ НЕ ОБРАБОТВА ИЛИ Е ПРЕДОСТАВИЛ НА ДРУГИ ЛИЦА ЗА ОБРАБОТКА, НО ИМА ДОКУМЕНТ ЗА СОБСТВЕНОСТ И/ ИЛИ НАЕМ И/ ИЛИ АРЕНДА .

4. Справка от Националната агенция по приходите (НАП) за осигуряване или неосигуряване на кандидата като земеделски стопанин с осигурителния период, когато има такъв	☐
5. Удостоверение за семейно положение на кандидата ФЛ, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД, което представлява, издадено от съответната община не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че лицето е женено/омъжено)	☐
6. Свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице или физическото лице, което представлява едноличен търговец и ЕООД издадено не по-рано от един месец преди предоставянето му; (в случай, че според свидетелството за съдимост лицето е осъждано, е необходимо да представи релевантни документи, показващи естеството на присъдата).	☐
7. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие от договор за наем и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, с минимален срок 5 години, като е допустимо не повече от 18 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на заявлението за подпомагане. Документите се придружават с копие от скица на имота/ имотите.	☐
8. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие на договор за наем, (включително ако е вписан в службата по вписванията към съответния районен съд) и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, които са предоставени за временно ползване с договор за наем и/или аренда на трети лица преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (Документите се изискват само за земята, която кандидатът не обработва или е предоставил на трети лица за обработка).	☐
9. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем на животновъден обект. Срокът на сключените договори за наем трябва да бъде не по-малко от 5 години, като е допустимо не повече от 18 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на заявлението за подпомагане, (в случай че кандидатът отглежда животни)	☐
10. Копие от ветеринарномедицинска паспорт/и на наличните животни (в случай че кандидатът отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство)	☐
11. Разпечатка от ВетИС (ветеринарно-информационната система по чл. 3, ал. 1 на Наредба № 61 от 2006 г. за условията и реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до базата данни за идентифицираните животни и регистрираните обекти (ДВ, бр. 47 от 2006 г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират във ВетИС) или Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират във ВетИС)	☐

12. Документ за професионални умения и компетности (в случай, че към момента на подаване на заявлението за подпомагане, документа е наличен)	☐
13. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).	☐
14. Писмена обосновка, придружена с мотивирани писмени доказателства за причините за разликата в заявената по схемите за директни плащания площ и площта, заявена по тази наредба (само в случай че кандидатът има подадено заявление по схемите за директни плащания и има разлика в заявените площи по схемите над 3 %)	☐
15. Декларация в оригинал - Приложение № 2 по чл. 6, ал. 3, т. 1.	☐
16. Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни.	☐
17. Декларация за нередности в оригинал.	☐
18. Декларация по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия	☐
19. Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 от ЗПООПЗПЕС, заедно със копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция,	☐
<p style="text-align: center;">Или</p> Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 от ЗПООПЗПЕС и Копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и; (в случай, че притежавате някой от документите ще получите точки за проекта, с който кандидатствате)	☐

ВАЖНО: Моля, при подаването им документите да бъдат подредени в горепосочения ред.

VIII. 1. ДЕКЛАРАЦИИ (моля отбележете с ✘/✓)

Декларирам, че:

- Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани” ✓
- Към настоящия момент нямам одобрен проект по Тематичната подпрограма за развитие на малките стопанства и подмярка „Стартова помощ за млади земеделски стопани” ✓
- Към настоящия момент моята съпруга / моят съпруг няма одобрен проект Тематичната подпрограма за развитие на малките стопанства и подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани” включително като собственик на Едноличен търговец или ЕООД (в случай че кандидатът е женен /омъжена) □
- Към настоящия момент не съм получил финансова помощ, включително авансово или междинно плащане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и/или подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“, и/или подмярка 8.6. Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти от ПРСР включително като собственик на Едноличен търговец ✓
- Декларирал/а съм цялата притежавана и ползвана земеделска земя, налични животни, селскостопански сгради и постройки на територията на стопанството, наличните машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и използвана работна сила ✓
- Стопанството ми не е съсобствено и/или съвместно притежание с друго лице (с изключение на случаите на съпругеска имуществена общност) ✓
- Започнал съм отглеждането на животни в собствен/нает животновъден обект и/или стопанисването на земя с цел производството на земеделска продукция на..... ✓
(ден/мес./год.).
- Не съм бил регистриран като земеделски стопанин като физическо лице, едноличен търговец или еднолично дружество с ограничена отговорност по реда на наредбата по § 4 ЗПЗП по-рано от 18 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане ✓
- Нямам изискуеми и ликвидни задължения към ДФ „Земеделие“ ✓
- Нямам изискуеми публични задължения към държавата ✓
- В срок до 36 месеца от датата на сключване на договора с Разплащателната агенция, но не по-късно от избрания период на проверка на бизнес плана се задължавам да придобия професионални умения и компетентности (когато кандидатът към момента на кандидатстване не притежава такива) ✓
  - Земеделската земя, с която кандидатствам и имам документи за собственост и/или ползване , обработвам в реални граници (с изключение на случаите, когато по отношение на включената в стопанството ми земя има издадени заповеди за разпределение на масивите по чл. 37в, ал. 4 или 12 от ЗСПЗЗ) от датата на подаване на заявлението за подпомагане и ще продължа да обработвам за срок до изтичане на 3 години, считано от подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ.за период до ✓
- В срок до 3 месеца от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ ще се регистрирам в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и ще поддържам регистрацията си за срок от 3 години след подаване на заявката за второ плащане. (Регистрацията в ИСАК не задължава ползвателя да подава общо заявление за

подпомагане.)

▪ Не попадам в обхвата на лицата, които не са активни фермери, съгласно чл. 38б, ал. 2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и/или отговарям на поне едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон.

▪ Попадам в обхвата на лицата, които не са активни фермери, съгласно чл. 38б, ал.2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и не отговарям на нито едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон. Най-късно до края на 18-ия месец от настъпването за първи път, на което и да е от събитията по чл. 5, ал. 2, т. 1 и т. 2 на тази наредба няма попадам в обхвата на лицата, които не са активни фермери, съгласно чл. 38б, ал.2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и/или ще отговарям на поне едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон

▪ Бил съм регистриран като едноличен търговец и/или и/или съм имал участия в други дружества по Търговския закон.

○ Наименование на едноличния търговец/дружествата
.....;

○ Булстат/ЕИК:.....
.....;

▪ Съпругът/съпругата ми не е /не е бил/била регистриран/а като едноличен търговец или ЕООД по Търговския закон. (в случай че кандидатът е женен/омъжена)

▪ Съпругът/съпругата ми е /е бил/била регистриран/а като едноличен търговец или ЕООД по Търговския закон. (в случай че кандидатът е женен/омъжена)

○ Наименование на едноличния търговец/ЕООД
.....;

○ Булстат/ЕИК:.....
.....;

По отношение на земеделското ми стопанство е установен втори ръководител по силата на ....., а именно: ....., ЕГН ..... (в случай че е такъв е налице, да се посочи основанието за установяването на лицето като втори ръководител на стопанството, ако има такова, както и трите имена и ЕГН на лицето)

Известно ми е, че нося наказателна отговорност по чл. 313 или чл. 248а от Наказателния кодекс за представяне на неверни сведения.

-
- Информирани съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с разпоредбите на чл. 111 от Регламент (ЕО) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.), както и че те могат да бъдат обработени от одитиращи и разследващи органи на Съюза и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.
- Представените от мен данни на електронен носител са идентични с тези, представени на хартиен носител.

Задължавам се за срок 3 години от подаване на заявката за второ плащане:

11. да съхранявам всички оригинални документи, свързани с дейността, които не се изискват в оригинал при подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане;

12. да не отчуждавам и да не преотстъпвам ползването на дълготрайните материални и

нематериални активи, посочени в бизнес плана;

13. да не преустановявам земеделска дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство;
14. да се регистрирам по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители и да се осигурява като земеделски стопанин;
15. да продавам произведената от мен селскостопанска продукция, като удостоверявам това с надлежни документи, вкл. данъчна декларация.
16. да запазя съществуващия към датата на подаване на заявлението за подпомагане средносписъчен брой на персонала, както и броя на допълнително наетите въз основа на бизнесплана лица в случаите, когато проектът е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критерия по чл. 13, ал. 1, т. 5.
17. да поддържам икономическия размер на стопанството, за което съм получил плащането по чл.10, т.2.

Име, подпис и печат на кандидата

IX. КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР

Критерии за подбор	Точки	Обосновка на заявения брой точки
1. Проекти на млади земеделски стопани, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат съответните професионални умения и компетентности, а именно: имат завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или икономическо образование със земеделска насоченост		
2. Проектът е за дейности, които се осъществяват в сектор "Животновъдство"		
3. Проектът е за дейности, които се осъществяват в сектор "Плодове и зеленчуци "		
4. Проекти на млади земеделски стопани, чиито стопанства към датата на подаване на заявлението за подпомагане са в процес на преход към биологично производство или са преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91		
5. Проекти на млади земеделски стопани, които създават заетост и нови работни места		
Общо точки		

Кандидатът отбелязва/посочва в колона „Точки“ коя част от съответния критерий изпълнява, а в колона „Обосновка на заявения брой точки“ посочва мотиви за съответния избор.

Име, подпис и печат на кандидата

VIII.2.

Декларация за нередности

Долуподписаният/-ата .....

(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН ....., притежаващ/а лична карта № ....., издадена на .....

от ..... с постоянен адрес: .....

тел.: ....., факс: .....

в качеството си на .....

(представител, само в случаите на ЕТ и ЕООД)

на .....

(наименование на кандидата-едноличен търговец или ЕООД)

с ЕИК/ БУЛСТАТ ....., със седалище.....

с адрес на управление .....

тел.: ....., факс: .....

в качеството си на кандидат по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, а именно: а именно

Нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенция за защита финансовите интереси на Европейските общности, а именно:

Под „измама“ следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:

- използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;

- укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултати, споменати в предходната подточка;

- използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и/ или измами или за съмнение за нередности и измами, а именно - до служителя по нередности в РА.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:

- до изпълнителния директор на РА;

- до Ръководителя на Управляващия орган на „Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.“;
- до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на „Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.“;
- до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до Ръководителя на Дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности“ в Министерството на вътрешните работи;
- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Дата: .....

Подпис на декларатора: .....

НЕ

5. Основно земеделско производство на стопанството

Моля, отбележете културата/културите **и/или** видове животни, чиято продукция формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството **към годината на второто (финално) плащане**

Растениевъдство		Животновъдство				
		животно/птица		индикация (* / ✓)		
				за месо	за мляко	за яйца
Култура	.....	Вид домашно животно / птица	.....	☐	☐	☐
Култура	.....	Вид домашно животно / птица	.....	☐	☐	☐

6. Размер на стопанството

Индикатор	размер – СПО	размер на използваните земеделски площи
При кандидатстване/одобрение на проекта	.....СПО	.....ха
При плащане на втория (финален) етап	.....СПО	.....ха

7. Географско разположение на имотите на стопанството

Имоти	Площ в ха	ЕКАТТЕ на населеното място
имот 1	.....	.....
имот 2	.....	.....
имот 3	.....	.....
имот 4	.....	.....
...	.....	.....

8. Среден списъчен брой¹ на наетите по трудово правоотношение в стопанството на младия фермер (не се включват данните за самия кандидат - млад фермер)

	Мъже		Жени	
	<40 г	>40 г	<40 г	>40 г
Средногодишен брой на наетите в годината на кандидатстване по мярката				
Според бизнес-плана: планиран средногодишен брой на наетите в края на първата година след второто плащане на помощта по проекта				

Дата

Име, подпис и печат на кандидата.....

¹ Средният списъчен брой на наетите по трудово правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на списъчния брой на персонала за всеки календарен ден от месеца (включително празничните и почивните дни), като получения брой се разделя на броя на календарните дни през отчетния месец (30 или 31 или за месец февруари 28 или 29 дни).

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХОДИМИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Заявление за подпомагане, включително формата за наблюдение и оценка на проектите (по образец).
2. Бизнес план (по образец).
3. Копие от регистрационна карта по реда на Наредба № 3 от 1999 г. ведно с актуалните анкетни карти и анкетни формуляри.
4. Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения към държавата, издадено от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите (ТД на НАП) не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.
5. Справка от НАП за осигуряване или неосигуряване на кандидата като земеделски стопанин с осигурителния период, когато има такъв.
6. Удостоверение за семейно положение на кандидата ФЛ, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД, издадено от съответната община не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че лицето е женено/омъжено).
7. Свидетелство за съдимост от кандидата - физическо лице, собственикът на капитала на кандидата ЕООД, на представляващия кандидата ЕТ или ЕООД, включително прокурист или търговски пълномощник (ако има такива), издадено не по-рано от шест месеца преди предоставянето му (в случай че според свидетелството за съдимост лицето е осъждано, е необходимо да представи релевантни документи, показващи естеството на присъдата).
8. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, с минимален срок 5 години, като е допустимо не повече от 12 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на заявлението за подпомагане. Документите се придружават с копие от скица на имота.
9. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие на договор за наем (включително, ако е вписан в службата по вписванията към съответния районен съд), и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, които са предоставени за временно ползване с договор за наем и/или аренда на трети лица преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. (Документите се изискват само за земята, която е налична в стопанството на кандидата, но същият не я обработва или е предоставил ползването ѝ на трети лица)
10. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем на животновъден обект. Срокът на сключените договори за наем трябва да бъде не по-малко от 5 години, като е допустимо не повече от 18 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда животни).
11. Копие/я от ветеринарномедицински паспорт/и на наличните животни (в случай че кандидатът отглежда животни, за които се изисква по националното

- законодателство).
12. Разпечатка от ВетИС (ветеринарно-информационната система по чл. 3, ал. 1 на Наредба № 61 от 2006 г. за условията и реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до базата данни за идентифицираните животни и регистрираните обекти (ДВ, бр. 47 от 2006 г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират във ВетИС),
или
опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират във ВетИС).
  13. Копие от диплома за завършено образование в областта на селското стопанство и/или копие от удостоверение за завършен курс на обучение с продължителност 150 часа в областта на селското стопанство, и/или такъв по подмярка 1.1 "Професионално обучение и придобиване на умения" от ПРСР (документът НЕ е задължителен при подаване на заявлението за подпомагане, при условие че кандидатът е поел ангажимент в бизнес плана да премине обучение за покриване на съответното изискване в срок до 36 месеца от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, но не по-късно от избрания период за изпълнение на бизнес плана).
  14. Писмена обосновка, придружена с подкрепящи я писмени доказателства относно причините за разликата между земеделската земя, заявена по схемите и мерките за директни плащания и земеделската земя, която участва в изчислението на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3) (важи в случаите, когато е налице разлика между площите в размер, надвишаващ 3 %).
  15. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).
  16. Декларация за нередности.
  17. Декларация Приложение № 2 към чл. 6, ал. 3, т. 1.
  18. Декларация по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия
  19. Удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай че стопанството на кандидата е лозарско).

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДОКУМЕНТИ, НЕОБХОДИМИ ПРИ ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТА СЪГЛАСНО КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР, ПОСОЧЕНИ В ЧЛ. 13, АЛ. 1(*)

1. Копие от диплома за завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или икономическо образование със земеделска насоченост (важи за критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 1).
2. Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно със:

- копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция,
или
копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че ползвателят на помощта е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологични. (важи за критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 4).
- 3. Справка за средносписъчния брой на персонала, нает от кандидата за годината предхождаща годината на кандидатстване/за последния приключил междинен период (ако към датата на кандидатстване няма приключила финансова година) (важи за критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 5).

(*). Забележка: Представят се в случай че проектът на кандидата отговаря на съответния критерий за подбор

Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1

ДОКУМЕНТИ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВКА ЗА ВТОРО ПЛАЩАНЕ

1. Заявка за плащане.
2. Копие от регистрационна карта по реда на Наредба № 3 от 1999 г. заедно с актуалните анкетни карти и анкетни формуляри.
3. Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения към държавата, издадено от съответната ТД на НАП не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.
4. Копие/я от паспорт/и на наличните животни (в случай, че кандидатът отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство).
5. Разпечатка от ВетИС (ветеринарно-информационната система по чл. 3, ал. 1 на Наредба № 61 от 2006 г. за условията и реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до базата данни за идентифицираните животни и регистрираните обекти (ДВ, бр. 47 от 2006 г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират във ВетИС) или опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират във ВетИС).
6. Първични счетоводни документи (например фактури), доказващи извършените разходи за инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана.
7. Платежен документ, прикрепен към всяка фактура (платежно нареждане), който да доказва плащане по банков път от страна на ползвателя.
8. Банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя.
9. Копие от диплома за завършено образование в областта на селското стопанство и/или копие от удостоверение за завършен курс на обучение с продължителност 150 часа, и/или копие от удостоверение за завършен курс на обучение с продължителност 150 часа по подмярка 1.1 "Професионално обучение и

придобиване на умения" от ПРСР

10. Счетоводен баланс за последната финансова година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството).
11. Отчет за приходите и разходите за последната финансова година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството) и/или Книга за приходите и книга за разходите в случай на водене на едностранно счетоводство.
12. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс, изготвена към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството), или Инвентарна книга и книга за материалните запаси в случай на водене на едностранно счетоводство.
13. Копие от удостоверение за завършен курс, включващ обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор, или копие от документ за участие в информационна дейност относно тези проблеми.
14. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда със срок не по-малък от 3 г. от датата на подаване на заявката за плащането (изисква се за земята, чийто размер се взема предвид при определяне на икономическия размер на стопанството).
15. Удостоверение за семейно положение на ползвателя на помощта ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.
16. Удостоверение за родствените връзки на ползвателя на помощта, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.
17. Удостоверение за родствените връзки на на ползвателя ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане (в случай, че ползвателят на помощта е женен/омъжена).
18. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).
19. Нотариално заверено изрично пълномощно и копие от болничен лист в случаите по чл. 23, ал. 2 и 3.
20. Справка за средносписъчния брой на персонала, нает от ползвателя, включително и този, нает за изпълнение на бизнес плана, придружен с копия на трудовите договори (важи в случаите, когато проектът на ползвателя е оценен по критерия за подбор, посочен в чл. 13, ал. 1, т. 5.).
21. Документи, доказващи, че лицето е станало активен фермер до 18 месеца от настъпване за първи път, на което и да е от събитията по чл. 5, ал.2, т. 1 и 2 (само за одобрени кандидати, които попадат в списъка на лицата по чл. 38б, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители)

СПЕЦИФИЧНИ ДОКУМЕНТИ

Увеличаване обработваемата земеделска площ на земеделското стопанство

1. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписване към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда със срок на действие не по-малко от срок 3 години от датата на подаване на заявката за плащането, ведно с копие от скица на имота (изисква се за закупените и/или наетите или арендуваните обработваеми земеделски площи след сключване на договора за отпускане на финансовата помощ).

Създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения и ягодоплодни

1. При овощен посадъчен материал в зависимост от категорията - сертификат за сертифициран посадъчен материал, издаден от ИАСАС, а при стандартен (САС) материал - фирмен документ, издаден от производителя. При лозов посадъчен материал - сертификат за сертифициран посадъчен материал или документ за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал, издаден от ИАСАС. При декоративен посадъчен материал - фирмен документ, издаден от производителя.
2. Фитосанитарен паспорт, издаден от Областна дирекция по безопасност на храните или от друго лице, отговарящо на изискванията на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол.
3. Документ, удостоверяващ придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане, издаден по реда на Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

Подобряване на сградния фонд чрез строителство, покупка, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството

1. Протокол за установяване на годността за ползване на строежа (образец 16) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) - в зависимост от характера на инвестицията.
2. Констативен акт за установяване на годността за ползване на строежа (образец 15) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството) - в зависимост от характера на инвестицията.
3. Копие от документ за собственост на новозакупени сгради - в зависимост от характера на инвестицията.
4. Удостоверение за данъчна оценка на новозакупени сгради към датата на закупуване,
5. Обобщен приемно-предавателен протокол за предаване на строежа от строителя на инвеститора - в зависимост от характера на инвестицията.

Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство

1. Договор за покупка на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване.

2. Приемо-предавателен протокол.
3. Свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника или на моторно превозно средство (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).
4. Протокол образец 17 за проведена 72-часова проба на машините при експлоатационни условия (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

Увеличаване броя на животните в стопанството

1. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем на животновъден обект.
2. Удостоверение от Областната дирекция по безопасност на храните по местонахождение на земеделското стопанство за регистрацията на животновъден обект, включително за пчелини.
3. Разпечатка от ВетИС (ветеринарно-информационната система по чл. 3, ал. 1 на Наредба № 61 от 2006 г. за условията и реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до базата данни за идентифицираните животни и регистрираните обекти (ДВ, бр. 47 от 2006 г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират във ВетИС)
или
Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от четири месеца преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират във ВетИС).
4. Копие/я от паспорти на закупените животни (в случай, че ползвателят отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство).

Преминаване към биологично производство

Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че редовно са провеждани инспекции, а по отношение на единиците от земеделското стопанство, които участват в нарастването на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 – че е проведена най-малко първа инспекция, , удостоверяващи, че стопанството е в преход и/или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че ползвателят на помощта е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологични.

основните дейности, инвестиции и цели за развитие на стопанството до избраната година за проверка на бизнес плана:

I. Специфични измерими цели и основни дейности

без промяна (не се попълва таблицата по-долу, ако се отбележи тази възможност);

следните промени (попълва се само за годините, за които има промени):

Таблица. Специфични измерими цели и основни дейности

№	Вид	Индикация x/v	
		към периода на подаване на бизнес плана	Промяна
А	Б	В	В
1.	Увеличаване икономическия размер на земеделското стопанство измерен в СПО (минимум с 4000 СПО)	X	
2.	Увеличаване обработваемата земеделска площ на земеделското стопанство.	☐	☐
3.	Създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени.	☐	☐
4.	Подобряване на сградния фонд чрез извършване на строителство, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството.	☐	☐
5.	Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство.	☐	☐
6.	Увеличаване броя на животните в стопанството.	☐	☐
7.	Придобиване на професионална квалификация в областта на земеделието.	☐	
8.	Завършване на курс, включващ обучение по основни проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор или участие в информационна дейност относно тези проблеми.	X	
9.	Преминаване към биологично производство.	☐	☐

Забележка. Основни цели № 1 и № 8 са задължителни за всички бенефициенти.

II. Инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи:

без промяна (не се попълва таблицата по-долу, ако се отбележи тази възможност);

следните промени (попълва се само за годините, за които има промени):

Таблица. Описание на всички инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи преди промяната.

№	Инвестиция, вид (изброяват се посочените в бизнес плана инвестиции до годината за проверка на неговото изпълнение)	Инвестицията е част от: А1; А2; А3; А4; А5 (отбелязва се правилното)	Брой	Ед. цена, лв.	Обща стойност, лв.	Обща стойност, евро
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж
Година						
					Общо:	0,00

Таблица. Описание на всички инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи след промяната.

№	Инвестиция, вид (изброяват се посочените в бизнес плана инвестиции до годината за проверка на неговото изпълнение)	Инвестицията е част от: А1; А2; А3; А4; А5 (отбелязва се правилното)	Брой	Ед. цена, лв.	Обща стойност, лв.	Обща стойност, евро
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж
Година						
					Общо:	0,00

- А1. закупуване на движими дълготрайни материални активи (машини, съоръжения, оборудване или специализирани транспортни средства);
- А2. закупуване, строителство, модернизиране на недвижими дълготрайни материални активи;
- А3. закупуване на селскостопански животни;
- А4. закупуване на земя за земеделска дейност;
- А5. създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения (вкл. винени лозя).

III. Срокът на сключения договор:

- без промяна (не се попълва таблицата по-долу, ако се отбележи тази възможност);
- следните промени:
  - 2-рата година от сключване на договора;
  - 3-тата година от сключване на договора;
  - 4-тата година от сключване на договора;

Преди края на:

- 5-тата година от сключване на договора;

Декларирам, че в годината, избрана за проверка изпълнението на бизнес плана, икономическият размер на стопанството ми ще бъде ..... СПО, което е с ..... СПО повече спрямо първоначалния ми икономически размер.

Мотивите за исканата промяна са следните:

1. ....
2. ....
3. ....

С уважение, ...
(име и подпис)